

**Nagykőrös Város Települési Környezetvédelmi
Programjának
(2011 - 2016)
felülvizsgálata**

Készítette: Pannon Natura Kft. – 2015. június

Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő- testületének 96/2015. (VI.24.) ÖT. sz. határozatával elfogadva.

Tartalom

1.	Bevezetés	4
1.1.	A felülvizsgálat célja, menete.....	4
1.2.	Vonatkozó jogszabályok.....	5
2.	Nagykőrös Város Környezetvédelmi Programja végrehajtásának értékelése.....	6
3.	Tematikus akcióprogramok	7
3.1.	Települési és környezetminőség.....	7
3.1.1.	Településfejlesztés, rendezés	7
3.1.2.	Zöldterület-gazdálkodás	7
3.1.3.	Károsodott területek helyreállítása.....	10
3.1.4.	Épített környezet	11
3.1.5.	Levegőtisztaság-védelem	12
3.1.6.	Zaj- és rezgésvédelem	15
3.1.7.	Biológiai allergének	16
3.1.8.	Vízminőség.....	17
3.1.9.	Klíma és egészség	19
3.2.	Vizeink védelme és fenntartható használata.....	19
3.2.1.	Bel- és külterületi vízrendezés	19
3.2.2.	Ivóvíz ellátás	20
3.2.3.	Csatornázás, szennyvízkezelés.....	21
3.2.4.	Vizek jó ökológiai állapotának elérése.....	22
3.3.	Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése	23
3.3.1.	Környezeti nevelés, oktatás.....	23
3.3.2.	Környezettudatos szemléletformálás.....	24
3.3.3.	Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása.....	25
3.3.4.	Információs szabadság	26

3.4.	Természet és tájvédelem.....	27
3.4.1.	Természeti táj és értékek védelme	27
3.5.	Fenntartható terület és földhasználat	28
3.5.1.	Talajok védelme és fenntartható használata.....	28
3.6.	Éghajlatváltozás.....	29
3.6.1.	Természeti katasztrófák elleni védekezés	29
3.6.2.	Közlekedés	30
3.6.3.	Energiagazdálkodás.....	31
3.7.	Hulladékgazdálkodás.....	33
3.7.1.	Megelőzés (hulladékkezelés csökkentése és újrahasznosítás arányának növelése) 33	
3.7.2.	Hasznosítás.....	34
3.7.3.	Ártalmatlanítás	35
4.	Összefoglaló értékelés.....	36
5.	Mellékletek	37

1. Bevezetés

Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Ktv.) határozza meg.

A települési önkormányzatok feladatai között a Ktv. kiemelt helyen fogalmazza meg a települési környezetvédelmi program készítését. Ezt a Ktv. a 48/B. §, a 46.§ b) pontja és 48/E. § szerinti tartalommal a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban kell kidolgozni.

A települési önkormányzatoknak gondoskodniuk kell a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kell kísérniük az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint felül kell vizsgálniuk. A települési környezetvédelmi programnak összhangban kell lennie a település politikájával és településfejlesztési célkitűzéseivel, a térséget érintő és a helyi programokkal, tervekkel, továbbá a környezeti állapot minőségjavítását célzó és már folyamatban lévő beavatkozásokkal, intézkedésekkel, beruházásokkal.

1.1. A felülvizsgálat célja, menete

Nagykőrös Város Önkormányzata megbízásából cégünk, a Pannon Natura Kft készítette el a 2011-2016-os időszakra vonatkozó Települési Környezetvédelmi Program első négy évének felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat célja a korábban elfogadott környezetvédelmi program megvalósulásának és aktualitásának értékelése, illetve ennek eredménye alapján a feladatok, programelemek ismételt rögzítése.

A felülvizsgálat során a 2011-ben kitűzött és 2015-ig elvégzett, rövidtávú célokról meg kell állapítani, megvalósultak-e, amennyiben nem, ebben az esetben milyen lépéseket szükséges tenni a megvalósulás érdekében, a határidőt hogyan célszerű módosítani? A későbbi határidőre ütemezett feladatok teljesítésénél azt kell megvizsgálni, milyen előrelépések történtek, előreláthatóan megvalósulhat-e az adott időpontra a célkitűzés. Amennyiben semmilyen előrelépés nem történt, a határidőt optimalizálni kell. A folyamatos határidejű feladatok esetén azt kell nyomon követni, hogyan halad a megoldásuk.

A felülvizsgálat elvégzésének menete:

- a 2011-16-os környezetvédelmi program áttanulmányozása,
- a célkitűzések megvalósulásának vizsgálata a felelősök információi és egyéb források alapján,
- a határidők optimalizálása, igény szerint új célok kitűzése. A több területet átfogó feladatok elvégzésénél fontos tényező a kommunikáció, a feladatmegosztás és az együttműködés.

1.2. Vonatkozó jogszabályok

A Települési Környezetvédelmi Program, illetve felülvizsgálata az alábbi törvények és végrehajtási rendeleteik előírásainak figyelembevételével készült:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről és az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- Helyi Önkormányzati rendeletek

2. Nagykőrös Város Környezetvédelmi Programja végrehajtásának értékelése

A 2011-ben rögzített megállapítások és környezetvédelmi programfeladatok végrehajtásának értékelését a következőkben végezzük el.

A program felülvizsgálata során a továbbiakban az egyes fejezetek szerkezetében térünk ki a 2011. óta történt változásokra, a feltétlenül megemlítendő, eddig elért fejlesztési eredményekre, újabb problémákra, illetve a megfogalmazott célok esetleges módosítására, ártértékelésére.

A 2011-2016-os Települési Környezetvédelmi Program értékelése

A 2011-es Települési Környezetvédelmi Program a második fejezetben részletezi a település bemutatását, a harmadik fejezetében a környezeti állapotfelmérést. A felülvizsgálati dokumentumban ezek újbóli kifejtésére nincs szükség, mivel az elmúlt 4 évben nem következett be jelentős változás. A következőkben ismertetjük azt, hogy a 2011-es programban felvázolt feladatok közül melyik milyen mértékben valósult meg a felülvizsgálat idejére, 2015. év elejére, illetve ennek fényében melyek az újabb feladatok 2016-os határidőig.

Nagykőrös a környezeti állapot fenntartásával és javításával célként tűzi ki a rendezett településkép kialakítását, a védett és védelmet érdemlő természeti értékek megóvását, esztétikus táj, gondozott közterületek létrehozását, a műemlékek megőrzését, az egészséges életmódot, a hosszú életet lehetővé tevő körülmények megteremtését.

A lokális környezeti problémák megoldása, mérséklése mellett nagy hangsúlyt helyez a lakosság szemléletében a környezettudatosság kialakítására, megerősítésére.

3. Tematikus akcióprogramok

3.1. Települési és környezetminőség

3.1.1. Településfejlesztés, rendezés

(TKP 97. oldal)

Végrehajtás: A környezeti szempontokat is érvényesítő fenntartható településfejlesztés érdekében a Településrendezési Terv felülvizsgálatát rendszeresen elvégzik. 2011. május 30-i határidőre elkészült a tervezett felülvizsgálat, majd 2014-ben követte a következő.

Jelenleg a település fejlesztés, rendezés kérdéseit az IVS (Integrált Városfejlesztési Stratégia) tartalmazza.

Az ITS (Integrált Településfejlesztési Stratégia) elkészítése folyamatban van a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet felhatalmazása alapján.

Az Önkormányzat folyamatosan fenntartja az összhangot az összes helyi, érvényben lévő koncepció, illetve a településfejlesztési elképzelések és a településrendezési eszközök között.

További feladat: Az eddigi gyakorlatot folytatni kell. A rendszeres felülvizsgálatoknak továbbra is biztosítani kell a különböző elképzelések és azok megvalósulását segítő eszközök beépítését a településfejlesztési alapidokumentumokba.

3.1.2. Zöldterület-gazdálkodás

(TKP 98. oldal)

Végrehajtás: Az Önkormányzat által megbízott kezelő szervezet az önkormányzati tulajdonú Nagykőrösi Szolgáltató Központ (2750 Nagykőrös, Szabadság tér 4.) méri fel a zöldfelületi értékeket és folyamatosan nyomon követi az állapotukat. A zöldfelületek funkciójának megváltoztatása esetén elvégzi a szükséges átalakításokat.

A településen a földmedrű nyílt csapadékvíz elvezető árok hossza több mint 30 km, a burkolt medrű nyílt árok hossza közel 15 km, a zárt csatornáké pedig 30 km felett van. A belvízelvezető rendszer az összegyűjtött csapadékvizet az elsődleges befogadó Kürti lapos csatornába vezetik

amit, 1-0-0 néven illetnek, és az vezeti a csapadékvizet a Kőrös-érbe. ami pedig a Tiszába torkollik.

Az önkormányzat kiviteli tervekkel rendelkezik a teljes településen történő csapadékvíz elvezető rendszer kiépítéséről, melyből már két ütemben európai uniós támogatással a város legkritikusabb részein 2009 és 2011 között megépült. A település jelenleg 75,49 %-ban csatornázott.

A teljes rendszer kiépítése kisléptékekben folyamatosan komplexebb megoldásként pályázati forrásokkal célszerű megvalósítani.

Rendszeresen meghirdetnek olyan akciókat, amelyek értelmes célok érdekében mozgósítják a lakosságot. A 2011. évi Csónakázó-tavi területrendezés befejezése után sikerült megújítani a belterületen található Csónakázó-tavat. Ez teljesen Önkormányzati beruházással, pályázati forrás felhasználásával történt.

2006-ban befejeződött a Cifrakert területrendezése, amely magában foglalta a zöldfelület, fa- és cserjeültetés, öntözőrendszer, kerti utak és kerti bútorok, világítás és játszótér kialakítását (a Cifrakert és környékének rendezése I. ütem című beruházás száma: TRFC/KM/t/1300025/2005).

A Cifrakert további megújítására (játszótér új játszóelemekkel való bővítése) már elkészültek az újabb engedélyes tervek, de a kivitelezés még nem kezdődött el.

A város benyújtotta pályázatát 2014-ben a Cifrakert környezetrendezésére, valamint az ott álló helyileg védett Svájci ház és zenepavilon épületek komplex felújítására vonatkozóan. 2015. májusában a pályázat még nem került elbírálásra.

Vannak tervek a Temetőhegyi városrészen új játszótér létrehozására.

Pályázati forrásokból tervezik megvalósítani kültéri fitness-eszközök telepítését a Dózsa György utca - Kőrös-ér által határolt területen.

A Svájci Ház felújításával, ifjúsági központtá alakításával kapcsolatban elkészült pályázati anyagot benyújtotta az Önkormányzat a Norvég Alap-hoz. A pályázat elbírálása egyelőre késik az Alap pályázati pénzeinek szétosztása körüli anomáliák átfogó vizsgálata miatt.

A város zöldfelületének védelméhez, karbantartásához és növeléséhez nagymértékben hozzájárul a lakosság is, különböző rendszeresen szervezett akcióprogramok keretében. Ezek az akciók hatékonyan ösztönzik a lakosságot növények ültetésére és gondozására.

Nagykőrös város Önkormányzat Képviselő-testületének a 177/2011 (XI.24.) számú önkormányzati határozatában bízta meg a Nagykőrösi Szolgáltató Központot a zöldfelületek

fenntartásával, amely az alapító okiratukba került bele, így a zöldfelület- fenntartási tevékenységet köteles a Polgármesteri Hivatal szakmai irányítása mellett ellátni.

A lakosságnak lehetősége van igényelni egyes területek rendezését és az átadást követően a kedvezményezett vállalja a rendbe hozott területek gondozását.

A „Virágos Nagykörös” program a célkitűzésnek megfelelően elindult és folyamatosan működik. A „Virágos Nagykörös” programnak, a nevéből adódóan a város szépítése, virágosítása a célja, amely a „Virágos Magyarországért” program felhíváshoz kapcsolódóan indult korábban. A cél az, hogy évről évre bővítsék és ösztönözzék a jelentkezők körét. Jelentős motivációt adhat a város tevékeny lakosságának, ha elismerést kapnak a település szépítéséért. A talaj aktív funkcióját megőrző burkolatok kialakítása előnyt élvez a zöldfelületek alakításában, így a TKP-ban kitűzött célok teljesültek. A közterek felújítása során jelentősen növekedett a modern, környezetbarát anyagok használatának aránya, pl. a tervezéseknél előnyben részesítik a gyephezagos vagy térkő borítást. A nem intenzív fejlesztések esetén, pl. a kapubejárók burkolása során egységes szempontrendszer szerint végzik azok kialakítását.

A TKP-ban az utak téli csúszásmentesítése érdekében kitűzött cél megvalósult. A 5/2004.8I. 28.) GKM rendelet utal rá, hogy a téli üzemeltetési terv tartalmazza az egyes közutak védekezési rendszerbe sorolását, melyben figyelembe kell venni a domborzati, vonalvezetési adottságokat és az érvényes környezetvédelmi előírásokat, valamint azt, hogy a felmerülő időjárási helyzetekben milyen intézkedések szükségesek. A rendelet értelmében télen az utak hó- és jégmentesítésére kétféle útszóró sót alkalmaznak. A környezetvédelmi szempontból megfelelő CC Road-ot (CaCl_2), és egy tapadásgátlóval kevert útszóró sót.

További feladat: A város két leromlott állapotú külterületi tavának rendbehozatalát meg kell oldani, mert vizes élőhelyeket és egészséges zöldfelületet jelentenek a város körül.

További feladat a lakossági akciók számának bővítése, a lakosság minél nagyobb arányban történő bevonása a zöldfelületek területének növelésébe, gondozásába az akcióprogramokon keresztül. Fontos a környezetbarát anyagok és technológiák alkalmazásának aránynövelése.

3.1.3. Károsodott területek helyreállítása

(TKP 100. oldal)

Végrehajtás: A vizes élőhelyek helyreállítása fontos feladatként szerepelt a TKP-ban. A városban a csónakázótavon elvégeztek egy nagymértékű felújítást. A tó és környezete rendezését pályázati forrásból és az önkormányzati költségvetésből elkülönített összegből került megvalósításra, melynek tervét az Aranyfa Kft. készítette. A terület jelenlegi kezelőszervezete a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. Konkrét adatok: *Nagykőrös Város Önkormányzata a 145/2009. (XI.6) FVM rendelet alapján, a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a vidéki települések megújítása és fejlesztése jogcímre, 2010. 01.08. napján pályázatot nyújtott be „Nagykőrös Csónakázó tó természeti és történelmi táji elemeinek rehabilitációja” címmel. A pályázat sikeres volt és 2011.09.05.-én elkezdődött a beruházás a következő műszaki tartalommal:*

- Gyalogoshíd építése
- Zöldfelület rendezése:
  - gyep: 1493 m²
  - Lombhullató fa beültetése: 66 db
  - Díszcserje beültetése: 570 db
  - Évelő lágyszárú beültetése: 1720 db
- Díszkivilágítás kiépítése: 23 db 2,5 m magas fényforrású kandeláber
- Kerítés a Ménesi u. felől,
- Horgásztég, csónakkikötő: 3 m x 16,5 m nagyságú
- Burkolat: 525 m²

Mederrézsű rögzítésére medermatracal

A kivitelezést az Eu-Építő kft. végezte el. A beruházás 2011.12.28.-án fejeződött be. A közös munka eredményeképpen lakossági természeti értéket teremtettek.

A TKP hangsúlyt fektet az önkormányzati kezelésben álló erdőterületek karbantartására, megújítására. 2015-ben a NEFAG Zrt (Cím: 2378 Pusztavacs Erdész köz 1.) szerződésben kapott megbízást az erdőterületek kezelésére.

Nagykőrösön jelentős az erdőfelület nagysága. A WWF Magyarország, a Duna-Ipoly Nemzeti Park és a Nagykőrös Város Önkormányzat közösen dolgoznak a helyi pusztai tölgyesek

megőrzéséért. Az Európai Unió LIFE-Természet alijából nyert támogatásnak köszönhetően 2006 és 2011 között egy átfogó természetvédelmi program valósul meg Nagykovács területén, melynek célja az itt előforduló, – a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló – homoki erdőssztyepp tölgyesek és pannon homoki gyepek hosszú távú megőrzése, illetve ahol szükséges, az élőhelyek helyreállítása.

A LIFE program részeként valósult meg az Oktató Központ és Tanösvény is. A Duna-Ipoly Nemzeti Park része a Pálfája Parkerdő, ahol a pusztai és gyöngyvirágos tölgyesek közt található a Pálfája Oktatóközpont és Tanösvény, amelyet a város az EU pályázat által biztosított LIFE program keretében 2006-ban újított fel. A Központ fenntartása máig folyamatos. Az Önkormányzat terveik között szerepel az odavezető út felújítása.

A város külterületén vannak illegális hulladéklerakással érintett területek. Az illegális lerakás mértéke nem csökkent, az önkormányzat saját forrásból, kezelőszervezet bevonásával - a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt-vel kötött vállalkozási szerződés alapján - távolíttatja el a hulladékot. A probléma elsősorban az utak menti területeket érinti. Lakossági akcióprogramokat rendszeresen hirdetnek, pl. a TeSzedd programhoz csatlakozik a város.

További feladatok: a felújított területek szinten tartását, egyéb károsodott területek felújítását folytatni kell. A továbbiakban a cél az infrastruktúra és az erdők a jó állapotának fenntartása. Rendszeresen ellenőrizni kell az erre a célra illegálisan használt területeket, a helyi médiákon keresztül fel kell hívni a figyelmet a szennyezés jelentős környezetkárosító hatására.

3.1.4. Épített környezet

(TKP 100. oldal)

Végrehajtás: Az Önkormányzati beruházásoknál a szerződésekbe, projektekbe kötelezően beépítik, hogy a tervezők és az építők környezetbarát és energiatakarékos technológiákat, anyagokat és eszközöket használjanak mind a kivitelezéskor, mind az üzemeltetéskor.

Több régi polgári ház is a fentieknek megfelelően lett felújítva. (I. számú melléklet). Az Önkormányzat végzi ezek állagmegóvását, valamint tervezik a Cifrakertben található műemlékek felújítását.

Magánszemélyek számára is vannak elérhető, felújításra vonatkozó pályázatok.

Az épített, kulturális értékek bemutatását, népszerűsítését szolgálja a Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ (2750 Nagykőrös, Szabadság tér 7.). Felelős a kulturális programok szervezéséért. Feladatát megfelelő színvonalon, folyamatosan végzi, kínálatában sok színes program szerepel.

A 2015. évi rendezvénynaptár a korosikultura.hu oldalon megtalálható.

A vasútállomás területrendezésére vonatkozó projekt adatai a következők:

Mérnök/építési vonatkozó munkára közbeszerzést tartalmazó projekt címe	Építési/mérnöki vonatkozó munkára közbeszerzési eljárás azonosítója	Építési/mérnöki vonatkozó munkára közbeszerzési eljárás címe	Közbeszerzési eljárás típusa	Részvételi/ajánlati felhívás megjelenésének időpontja	Vállalkozási Szerződés-kötés időpontja	Közösségi értékhatárt elérő a beszerzés? (igen/nem)	Közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés elszámolható összértéke (Ft)	Támogatás intenzitás (%)	Támogatásból elszámolt összeg (Ft)
Nagykőrös vasútállomás előtti tér rendezése	KÉ-13864/2009	Nagykőrös vasútállomás előtti tér rendezése, kivitelezés, beruházás, beszerzés	egyszerű nyílt nemzeti	2009.07.13	2009.09.23	nem	91.148.000.-Ft	90%	102277795.-Ft

További feladat: továbbra is folytatni kell azt a gyakorlatot, hogy a megvalósuló projektek már a tervezéskor figyelembe vegyék a környezetbarát anyagokat és technológiákat. Az így felépített, felújított épületek színvonalát fenn kell tartani, állagmegóvásukról gondoskodni kell. Nagykőrös kulturális értékeinek bemutatását, színes programok szervezését elsőrendű célként kell kezelni, úgy a lokálpatriotizmus, mint a turizmus erősítése érdekében.

3.1.5. Levegőtisztaság-védelem

(TKP 103. oldal)

Végrehajtás: A város területén a közlekedési utak mentén jelentős az immissziós légszennyezettség mértéke. A szennyezettség erősödik, hiszen a városon átmenő gépjárműforgalom fokozódik. Fontos előrelépést jelentett a körforgalom megépítése a Szolnoki út és a Kecskeméti út (441-es út) kereszteződésénél, hiszen a lámpás kereszteződésben álló gépjárművek járó motorok mellett nagymértékben szennyezték a levegőt. Az Önkormányzat ezzel kapcsolatban készítettett egy vizsgálatot a Green Lab Magyarország Mérnöki Iroda Kft. Környezetvédelmi Mobil Laboratóriumával 2012-2013-ban.

Idézet a GL-MTL-0918/2012/SZ. jegyzőkönyvből:

„Nagykörös, Szabadság tér előtti körforgalom és környezetének levegőterheltségi szint mérése”

A folyamatos mérés adatainak értékelése (statisztikai mutatói) és minősítése

Nitrogén-dioxid (NO₂) szennyezettség

A mérési eredmények 1 órás illetve 24 órás átlagértékeit figyelembe véve megállapítható, hogy a mérés ideje alatt egészségügyi határérték túllépés nem történt.

- az NO₂ órás átlag koncentráció 0 alkalommal, a teljes vizsgálati periódus 0 %-ban érte el a határértéket;
- az NO₂ 24 órás átlag koncentráció 0 alkalommal, a teljes vizsgálati periódus 0 %-ban érte el a határértéket;
- az NO₂ átlag koncentráció éves határértékhez közvetlenül nem viszonyítható.

Statisztikai mutatók	Adat [db]	Adat [%]	Maximum	50% percentilis	98% percentilis
24 órás átlagkoncentrációk alapján	42	100	51,2 µg/m ³	22,6 µg/m ³	46,2 µg/m ³

A légszennyezettségi index alapján a nitrogén-dioxid komponens esetében a környezeti levegő minősége (24 órás átlag koncentrációt vizsgálva):

- 36 napon „kiváló”-nak, 6 napon „jó”-nak, 0 napon „megfelelő”-nek, 0 napon „szennyezett”-nek mondható.

Szállópor (PM₁₀) szennyezettség

A mérési eredmények 24 órás átlagértékeit figyelembe véve megállapítható, hogy a mérés ideje alatt egészségügyi határérték túllépés történt.

- a PM₁₀ 24 órás átlag koncentráció 6 alkalommal, a teljes vizsgálati periódus 14,3 %-ban érte el a határértéket;
- a PM₁₀ átlag koncentráció éves határértékhez közvetlenül nem viszonyítható.

Statisztikai mutatók	Adat [db]	Adat [%]	Maximum	50% percentilis	98% percentilis
24 órás átlagkoncentrációk alapján	42	100	81,5 µg/m ³	32,1 µg/m ³	65,8 µg/m ³

A légszennyezettségi index alapján a szállópor PM₁₀ frakciójának esetében a környezeti levegő minősége (24 órás átlag koncentrációt vizsgálva):

- 8 napon „kiváló”-nak, 25 napon „jó”-nak, 3 napon „megfelelő”-nek, 6 napon „szennyezett”-nek mondható.

A kereszteződésen viszonylag folyamatosan áthaladó forgalom feltételezhetően csökkentett a légszennyezés mértékén, de a 441-es út forgalma továbbra is jelentős. Mintegy 15 ezer járműegység/nap (Önkormányzati adat). A Románia felé irányuló kamionos forgalom is erre halad át a városon.

Állami beruházás keretében tervben van az M44-es és az M8-as gyorsforgalmi utak építése, amely Nagyköröst is érinti. A két út megvalósítása esetén lehetőség nyílik a járműforgalom súlykorlátozásának bevezetésére a városban. A tervek között szerepel egy elkerülő út megépítése is, de erre a közeljövőben kicsi az esély. (nif.hu).

A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében fontos a megfelelő kommunikáció. Ezzel kapcsolatban rendszeresen jelennek meg tájékoztató anyagok a helyi médiában és a tűzoltóságon keresztül is. Az új Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet szerint a belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos. A tájékoztatásnak és rendeletnek köszönhetően a lakosság körében csak elenyésző mértékben fordul elő illegális égetés, valamint sikerült jelentősen csökkenteni a műanyagok és a gumi hagyományos tüzelőanyagok helyett történő tüzelését, illetve kültéri égetését is.

A helyi levegővédelem erősítésében fontos szerepet kap Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a zöldfelület-gazdálkodás helyi szabályairól szóló 25/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelete.

A rendeletben foglaltak teljesítése folyamatos. A faültetések, visszapótlások a rendeletben meghatározottak alapján a zöldfelületi borítottság mértékének biztosítása érdekében történnek. A 25/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelet szerint a pótlás megállapított mennyisége nem lehet kevesebb a kivágásra kerülő fa mennyiségénél, és nem lehet több a kivágandó fa 1 méter magasságában mért körméret és a pótlásra kerülő facsemete körméretének hányadosánál. A pótlás mértéke meghaladja a kivágások mértékét. Mindig az adott évben pótolják a betegség vagy baleset miatt kivágott fákat. A szabályozás kitér az őshonos, területre jellemző, a területadottságokhoz illő fafajok ültetésére.

További feladat: A város levegőszennyezettségének csökkentése érdekében szorgalmazni kell az M44-es és az M8-as gyorsforgalmi utak mielőbbi megépítését. A járműforgalom városon kívülre terelésével kapcsolatos elkerülő út megépítése is hasznos megoldás lenne, de ez középtávon nem valósulhat meg.

Tervezői javaslat: Mivel a város számára 2013 óta nem állnak rendelkezésre objektív adatok a levegőterheltségi szinttel kapcsolatban, ezért javasoljuk a közlekedéssel és a fűtéssel kapcsolatos legfontosabb légszennyező komponensek mérését. A jelenlegi fűtéstechnikai változások (a meglévő gázfűtésről is vegyes –és fatüzelésre való átállás) nagyobb környezeti terhelést okoznak. A gépkocsi forgalom növekedése (ezen belül a gépkocsik átlagéletkorának növekedése) szintén markánsan növeli a levegőterheltségi szintet.

A mérés lehetővé tenné a város adott időszakban történő, levegőterheltségi állapotának bemutatását. A hasonló adottságú városok (lakosság létszáma, népsűrűség, közlekedési infrastruktúra, távfűtésre való rácsatlakozás lehetőségeinek vizsgálata intézményi fűtéskorszerűsítés esetén). számára indokolt az imisszió mérése a kritikus terheltségi pontokon, a fő terhelési komponensekre. Ezeknek a vizsgálatoknak a minősége megköveteli az OLM-ben (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat) használt minimumkomponens számot (NO/NO_x, O₃, SO₂, CO és szállópor PM₁₀).

3.1.6. Zaj- és rezgésvédelem

(TKP 104. oldal)

Végrehajtás: A nagy átmenő forgalomból kifolyólag a zaj- és rezgésvédelem is lényeges feladat. A megépítendő M8-as és M44-es gyorsforgalmi utak tehermentesítik a város útjait. Az elkerülő utak létesülésekor bevezethető lesz a teherforgalmi és a súlykorlátozás az Örkény út és a Petőfi utca útvonalán.

A passzív akusztikai védelmet jelentősen fejlesztették a közlekedési forgalomszervezéssel. Több utcát egyirányúsítottak. Szilárd burkolattal való ellátásuk hozzájárul a zaj –és rezgéscsökkentéshez. Az egyirányúsítást követően a forgalom egy része elterelődött, ezzel csökkentve a zajnak való kitettséget.

A szennyvíz-csatorna közműépítés befejezését követően egyirányúsították az érintett utakat, majd a tervek szerint 45 utcában szilárd burkolattal látják el azokat. Ezzel a levegőtisztaság védelmen túl a zaj és rezgésvédelemben is előrelépést tesznek.

A 45 utcában több mint 25 km hosszú földúthálózat kerül burkolásra, amiből 15 km-nyi útszakaszt 2015. év végére fejeznek be. Mart aszfaltos technológiát használnak, mely szilárd felszint ad és segíti a vízelvezetést. A technológia alkalmazásának másik oka az, hogy sok a keskeny utca, egy részük zsákutca, amelyekben más módszert nehezen lehet alkalmazni.

Nagykőrös alkalmanként csatlakozik az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap nevű országos akcióprogramokhoz.

A jegyzői hatáskörbe tartozó egyéb zajos tevékenységeknek minimális a zavaró hatása, mert ezek a kibocsátások az ipari tevékenységeket régóta használó helyszíneken vannak.

A zaj –és rezgés kibocsátással kapcsolatos tevékenységeket Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2011. (IV. 29.) a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló önkormányzati rendelete szabályozza.

További feladatok: 15 km földút mart aszfalttal való burkolását 2015. év végéig kell befejezni. A helyi zajvédelmi rendelet felülvizsgálata és a zajvédelmi szempontok bővebb kidolgozása javasolt a következő TKP megalkotásakor.

3.1.7. Biológiai allergének

(TKP 103. oldal)

Végrehajtás: A parlagfű borította területek feltárásához és a védekezés elmulasztásához kapcsolódó hatósági intézkedések foganatosítása a Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a köztisztaságról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáról szóló 6/2014. (IV.25.) önkormányzati rendelete által biztosított.

A város zöldfelületeinek kezelői a növények ültetésénél figyelembe veszik a fajok potenciális allergén voltát, tehát az allergén fajok ültetését igyekeznek elkerülni.

Az Önkormányzat mindezekről folyamatosan tájékoztatja a lakosságot a helyi médián keresztül.

További feladat: az eddigi gyakorlat fenntartása.

3.1.8. Vízminőség

(TKP 104. oldal)

Végrehajtás: Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő Testülete az 54/2011. (IV.28.) ÖT. sz. határozatával jóváhagyta a Környezet és Energia Operatív Program keretében kiírt 1. forduló KEOP-7.1.0/11 kódszámú Derogációs viziközmű projektek előkészítése című pályázati konstrukcióra a Nagykőrös Város Ivóvízminőség-javító beruházása című pályázat benyújtását. A pályázat a 2011. július 20-án kelt Támogatói Okirat alapján vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A KEOP-7.1.0/11 kódszámú konstrukció biztosít lehetőséget arra, hogy a 2. forduló KEOP-1.3.0/9-11 kódszámú Ivóvízminőség-javítás konstrukció keretében az „egészséges, tiszta települések” megteremtését szolgáló beavatkozás-csoporthoz kapcsolódva a szolgáltatott ivóvíz minőségének javítására, az előírt vízminőség biztosítására irányuló fejlesztések megvalósítására is pályázatot nyújthasson be az Önkormányzat.

A támogatás célja: A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása a 98/83/EK irányelvben és a hatályos 201/2001. (X.25.) Kormányrendeletben rögzített határértékek, illetve az OKI (Országos Környezetegészségügyi Intézet) szakvéleménye alapján.

Az 1. forduló projekt lezárása megtörtént, a tevékenységek elvégzésre kerültek, a projekt előkészítése tehát megtörtént.

A Képviselő-testület döntése alapján a projekt 2. megvalósítási szakaszára a vonatkozó pályázat 2013. március 8-án benyújtásra kerülhetett.

A projekt lebonyolításának ütem- és intézkedési terve: 2013.05.01-2015.03.15.

A szakértők egy része megbízásra került, a projektmenedzser, a mérnök és a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárások folyamatban vannak.

A beruházás szükségessége:

Magyarország néhány településén – köztük Nagykőrösön is - a közüzemi vízmű által szolgáltatott víz megfelelő minősége mellett a környezeti adottságokra visszavezethetően fennáll a vízellátás alapját képező üzemelő vízbázis súlyos veszélyeztetettsége.

A város ivóvizében sajnálatos módon *határérték feletti* az ammónia koncentráció, aminek következtében szükségessé válik annak a kezelése, melyet a fentiek alapján, a vízminőség-javító programnak megfelelően kívánunk megoldani. A település vízmű telepéről szolgáltatott ivóvíz a rendeletben meghatározott minőségi jellemzők közül ammónium-, vas és esetenként

mangántartalom tekintetében nem felel meg az előírásoknak. A projekt célja olyan víztisztító technológia telepítése, amely lehetővé teszi a megfelelő minőségű ivóvíz szolgáltatását. Ehhez a tisztító technológia telepítésén kívül szükség van részleges ivóvíz-hálózat tisztításra, rekonstrukcióra.

A jelenlegi vízmű területén történik a technológiai fejlesztés. A tisztítási technológiát alkalmassá kell tenni ammónium eltávolítására is, emiatt a vízmű gépház technológiai fejlesztése szükséges.

Az alkalmazott technológia biológiai ammóniummentesítés, vas és mangántalanítással kombinálva. A tisztított víz UV fertőtlenítés után kerül a térszíni medencébe, a szűrőtartályok visszamosatása is ezzel a vegyszermentes vízzel történik. A szűrőgépház alapterülete elegendő a két technológia sor berendezéseinek a befogadására, valamint a tisztítási technológia segédberendezései is telepíthetők.

A technológiához tartozó tisztított vizet tartalmazó térszíni tároló részben földbe süllyesztett 2000 m³ térfogatú medence. A tisztított vizet a 2000 m³ térfogatú alacsony tározóból a hálózati nyomásfokozó gépházon keresztül továbbítják a hálózatba, illetve a víztoronyba.

A két meglévő termelőkút mellett egy harmadik termelőkút létesítését is tervezik, melynek a vásártér ÉNY sarkában, a vízmű teleptől 400 m-re került kijelölésre.

2012-ben elkészült az új strandfürdő és élményfürdő komplexum. Saját kútja van, melynek vize nincs gyógyvíznek minősítve. A strandfürdők üzemeltetésének felügyelete során az egészségre veszélyes tényezők kiszűrése teljes mértékben megvalósult. A strandfürdőt magánszemélyek üzemeltetik, sajnos csökkent kihasználtsággal, részleges nyitva tartással üzemel a csekély látogatottság következtében.

További feladatok: Az ivóvíz minőség –javító beruházás kivitelezésének tervek szerinti befejezése. A turizmus fellendítésén belül a strandfürdő népszerűsítésében javasolt az Önkormányzat részvétele.

3.1.9. Klíma és egészség

(TKP 104. oldal)

Végrehajtás: Nagykőrös mezővárosként optimális klímával rendelkezik. Hatalmas zöldfelülete révén a közlekedés nem okoz jelentős egészségügyi problémát. A közeli erdő, a kis tó jó rekreációs lehetőséget ad, de a belterületen is jelentős a zöldfelület.

Az időjárási viszonyok előzetes ismeretében az Önkormányzat fontos feladata a lakosság figyelemfelhívása, a hőségriadókról a helyi médián keresztül tájékoztatás.

Az ÁNTSZ riadóláncában való közreműködés megoldott.

A főtéren párasító kapukat építettek 2012-ben. A köztéren létesített szökőkutak segítik a lokális párasítást (pl. Deák téren, Széchenyi téren, vasútállomáson), a köztéri ivó kutak pedig a kánikulai napokon biztosítanak ivóvíz utánpótlást a lakosság számára.

További feladat: A párasító kapuk és a köztéri szökőkutak fenntartása, üzemeltetése. Megfelelő előrejelzés és tájékoztatás a várható szélsőséges időjárási helyzetekről.

A zöldfelület növelési-karbantartási gyakorlat folytatása.

3.2. Vizeink védelme és fenntartható használata

3.2.1. Bel- és külterületi vízrendezés

(TKP 113. oldal)

Végrehajtás: A belterületi csapadékvíz-elvezető hálózat rekonstrukciója fontos feladat az árvíz és a belvíz kockázat csökkentése céljából. A város folyamatosan, évente elvégzi a hálózat rekonstrukcióját és kitisztítását. A hálózat elválasztott rendszerű, a szennyvíz és a csapadékvíz a Tiszába ömlik.

A csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése jelenleg kb. 70%-os.

Nagykőrös város kritikus területeihez kapcsolódó csapadékvíz elvezetése I. ütem című KMOP-3.3.1/B-10-2010-0004 jelű pályázati projekt 122 utcát érintő közel 55 km hosszú fejlesztéssel valósult meg 2010-ben.

A belvízelvezetés fejlesztésére Nagykőrös Város Önkormányzata 2010. szeptember 13-án Nagykőrös Város kritikus területeihez kapcsolódó csapadékvíz elvezetése II. ütem címmel újabb pályázatot nyújtott be.

A pályázat 17 utcát érint, a kiépítési hossz 2174 m. A vízelvezető árkok és csatornák építésével és felújításával 39 ha területet és 342 főt védtek meg az ár- és csapadékvíz, belvízkároktól.

A 2010-es év heves esőzései miatt a pályázat benyújtását követően 2010. szeptember végén már a Gulyás utcában, kezdetét vette a pályázat megvalósítása. 2011. július 22- október 31-ig további 16 utcában is kiépült a csapadékvíz elvezető rendszer.

Megvalósult beruházás:

- földmedrű árok: 582 m,
- burkolt árok: 570 m,
- zárt csapadékesatorna: 853 m
- áteresz: 169 m
- támfal 58 db
- tisztító és víznyelő akna: 88 db

2011-2012 év során kivitelezésre került 74 km gravitációs szennyvízcsatorna kb. 5500 házbekötéssel. Megépült 3 db átemelő, mely az összegyűjtött szennyvizet juttatja el a szennyvíztisztító telepre. A csatornahálózaton mintegy 3 km nagytérű szennyvízcsatorna (főgyűjtő) rekonstrukciója is megvalósult.

2013. január 1-től a BÁCSVÍZ Zrt. kezeli a vízhálózatot.

További feladat: A csapadékvíz-elvezető hálózat által összegyűjtött szennyvizek hatékonyabb tisztítása a Tiszába történő bevezetés előtt. A csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítési arányának növelése megközelítőleg 100%-ra.

3.2.2. Ivóvíz ellátás

(TKP 112. oldal)

Végrehajtás: Az ivóvíz-hálózat 2002-ben épült ki 100%-osan. Az ivóvízhálózatra csatlakozott fogyasztók száma azonban nem kielégítő, mert a kertvárosi területek lakosainak egy része saját fűrt kútból elégíti ki igényét. A kutak vízminősége nem bevizsgálás köteles, így vízminőségük nem ismert.

Az üzemeltető a BÁCSVÍZ Zrt, az ellátásért az Önkormányzat felelős. A városi ivóvíz-hálózat műszaki felmérése, tisztítása, az egyes műtárgyak és a hálózat javítása, időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása folyamatosan végzett, kötelező tevékenységek.

A vízbázisok kapacitása, kitermelhető víz elméleti mennyisége: 4320 m³/nap.

Napi vízigény, átlagos vízfogyasztás: 1900 -2000 m³/nap.

Termelt ivóvíz mennyisége: 709000 m³/év (2014).

A városi vízhálózat a fejlesztéseknek köszönhetően korszerűnek mondható. A legrégebbi vezetékek aránya, melyek építési ideje a '60-as évekre datálható, nem több mint 25 %.

További feladat: A lakosságot tájékoztatni kell a vezetékes ivóvíz használat előnyeiről. Fontos a lakosság ivóvíz-hálózatra csatlakozásának arányát növelni 100%-ra. Ez elérhető támogatásokkal történő ösztönzéssel, vagy kikényszeríthető hatásági eszközökkel.

3.2.3. Csatornázás, szennyvízkezelés

(TKP 108. oldal)

Végrehajtás: A városi csatornahálózat 100%-osan ki van építve, a külterületi részeken a rákötések száma alacsony. A háztartások egy része zárt tárolóval rendelkezik, azonban vannak olyan szivárgó tárolók, amelyek helyben szikkasztják a szennyvizet. Ez a gyakorlat a felszínhez közeli talajok és a talajvizek elszennyeződéséhez vezethet. A háztartások közműhálózaton el nem vezetett szennyvizeit szippantással gyűjtik és szállítják el kezelő telepre. A szolgáltató a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt.

Ösztönözni kell a lakosságot a közcsontra hálózatra történő csatlakozásra.

Folyamatban van az Önkormányzat beruházásában a szennyvíztisztító telep korszerűsítése, mely során a vas-mangántalanítás mellett (jelenleg autokatalitikus tölteten e két komponens kerül eltávolításra) az ammónium eltávolítása is megtörténne biológiai úton vegyszer használata nélkül. A projekt keretében a vízbázis bővítése is megtörténik, a hálózat rekonstrukció pedig mintegy 3 km hosszban kerülhet kivitelezésre. Ezen munkák mellett a teljes vízhálózat mechanikai tisztítása is megvalósul.

Szennyvíztisztító telep kapacitása: 3600 m³/nap Szennyvíztisztító telepre érkezett szennyvízmennyiségek: 825217 m³/év (2014)

Megvalósult és folyamatban lévő fejlesztések 2007-2014 között:

2011-2012 év során kivitelezésre került 74 km gravitációs szennyvízcsatorna kb. 5500 házbekötéssel. Megépült 3 db átemelő, mely az összegyűjtött szennyvizet juttatja el a szennyvíztisztító telepre. A csatornahálózaton mintegy 3 km nagyátmérőjű szennyvízcsatorna (főgyűjtő) rekonstrukciója történt. A szennyvíztisztító telep megújult, mivel az eddigi mechanikai tisztítás és tavas tisztást „lecsereelve” korszerű A2/O technológiával biológiai szerves anyag, ammónia és foszfor eltávolítás lett kialakítva.

A csatornahálózat fejlesztése során a telekhatártól 1 m-re tisztító idomok kerültek kiépítésre.

(Forrás: BÁCSVÍZ Zrt.)

A szennyvíztisztító telep 2012-ben készült el, a 6 hónapos próbaüzemet követően a végleges átadás még 2012-ben megvalósult, azonban a szennyvíztisztítás hatásfoka még nem kielégítő. Jogszabályi háttér: a 29/2013. (II. 12.) Korm. rendelet a szennyvíz-elvezetési és -tisztítási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról.

További feladat: Fontos feladat a csatornahálózatra történő rákötések számának növelése, akár támogatásokkal ösztönözve, akár hatósági úton kikényszerítve a csatlakozást.

Szükséges fejlesztések, rekonstrukciók elvégzése. A szennyvíztisztító telep tisztítási hatásfokának fejlesztésekkel történő növelése.

3.2.4. Vizek jó ökológiai állapotának elérése

(TKP 107. oldal)

Végrehajtás: A szennyvíz- és a csapadékvíz-elvezető rendszer párhuzamos kiépítése szükséges a jó vízminőség biztosításához. Az eddigi vízelvezető rendszer megépítésénél mindezt figyelembe vették, ezzel a Körös-érszék jelentős vízminőség-javulás következett be. A Bonduelle gyár a saját technológiájához tervezetett és épített egy biológiai szennyvíztisztítót a Körös-ér mentén.

Felszíni vizek

(TKP 26, 28-29, 37-39 oldal)

A természetes vizek megőrzése, rehabilitálása lényeges a vizes élőhelyek és a zöldfelületek szempontjából.

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság részéről a következő tájékoztatást adták a Nagykőrösi-homokhát tervezési alegységének további fejlesztésével, rendezésével kapcsolatban.

A Vízyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata keretében a Nagykőrösi-homokhát tervezési alegységnek nem készül új terve. A víztestekhez rendelt célállapotok és azok elérési határideje nem változik. A monitoring vizsgálatok miatt változhat a víztestek fiziko-kémiai mérésekre alapuló minősítése.

További feladatok: A még hiányzó vízelvezető hálózat megépítése elválasztott rendszerrel és a csatornahálózatra való rákötések szorgalmazása.

Fontos a lakosság tájékoztatása a rétegvizek csökkenéséről, ennek kapcsán a takarékoságról és a vízvédelem, szennyvízkezelés fontosságáról.

3.3. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése

3.3.1. Környezeti nevelés, oktatás

(TKP 115. oldal)

Végrehajtás: A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt., mint az Önkormányzati tulajdonú cég, egyebek mellett műszaki oldalról is támogatja a környezeti nevelést szolgáló kezdeményezéseket, valamint üzemelteti a Pálfája Oktató Központot. A programok szervezését, az erdei iskolai és egyéb foglalkozások lebonyolítását egy környezeti nevelő végzi.

Különböző korcsoportoknak szervezett, a Pálfája tanösvényhez kapcsolódó rövid látogatásra ajánlott programok, játékos foglalkozások és több foglalkozásból álló modulok (programcsomagok) egyaránt megtalálhatók a kínálat között. A fél-, vagy egész napos látogatásra ajánlott modulok két foglalkozásból tevődnek össze: egy tanösvény sétával egybekötött ismeretátadás és egy játékos, ill. projektelemeket tartalmazó gyakorló, ismereteket rögzítő foglalkozás. A több foglalkozásos modulokat iskolás kortól ajánlják.

A természetismereti táborokat elsősorban a nyári időszakban rendezik. Az iskolákkal, ahol szervezeten folyik környezeti nevelési tevékenység, közösen szerveznek egyéb programokat.

További feladatok: Környezetvédelmi irányultságú civil szervezetek alakulásának, illetve más civil szervezetek tevékenységébe több környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenység

bevonásának támogatása. Külön jelentőséggel bír a civilek oktatási tevékenységbe történő bevonása.

3.3.2. Környezettudatos szemléletformálás

(TKP 116. oldal)

Végrehajtás: A Nagykőrösi Önkormányzati Hírek nevű helyi újság tájékoztatja a lakosságot minden, az Önkormányzat szervezésében, részvételével formálódó környezettudatos tevékenységgel kapcsolatban. A város Facebook oldalán és honlapján szintén naprakész információk jelennek meg a témában.

A környezettudatos szemlélet kialakításában fontos tényező a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékok komposztálása.

A városban házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés működik 2014 áprilisától. A szelektív gyűjtést a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. végzi.

A hulladékok komposztálása egyrészt segíti a szerves anyagok természeti körforgásban maradását, mint potenciális tápanyag, másrészt csökkenti a hulladéklerakókra irányuló hulladék mennyiségét. Ezt írja elő egyébként a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény is.

Nagykőrös mezőváros, ennek megfelelően a térségben a kertészet és a mezőgazdaság jelentős szerepet tölt be. A város lehetőséget biztosít az élelmiszerek és termékek helyi termelőktől történő megvásárlására. Ezzel csökkentve hosszú távú szállítások által okozott környezeti szennyezéseket.

A nagykőrösi „möggy” országos hírű, állandó főszereplője a Meggyfesztiválnak. A körösi „Möggyfesztivált” 2014-ben szervezték meg először, 2015-ben jún. 26-27. között tartják meg. Az érdeklődőket internetes honlap tájékoztatja (www.moggyfesztival.hu). A kétnapos rendezvény elsősorban a körösi meggyről és a gasztronómiáról szól, de jelentős szerepe van még a magyar népművészeti kirakodó vásárnak és a színpadi programoknak. A fesztivál célja a helyi hagyományok és a nemzeti értékeink bemutatása, a város és környékének fejlesztése és a városhoz való kötődés erősítése.

Nagykőrösi Napok (Kulturális Program tartalmazza) idején a környék termelői mutatkozhatnak be a lakosságnak, akik megvásárolhatják a helyben termesztett árukat. A Nagykőrösi Napok a városközpontban vagy a Cifrakertben kerülnek megrendezésre.

További feladatok: A honlap arculatának megújítása, a környezettudatosság erőteljesebb megjelenítése a honlapon és az újságban. Környezetvédelmi civil szervezetek alakulásának támogatása. A Nagykőrösi Napokat és a Meggyfesztyívt népszerűsíteni kell és beilleszteni az országos jelentőségű programok közé. A következő TKP - ban célszerű megjeleníteni a Nagykőrösi Napok és minden egyéb hagyományos megmozdulás, fesztivál cselekvési tervét.

3.3.3. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

(TKP 116. oldal)

Végehajtás: Nagykőrösön jelentős a helyi termelőktől való vásárlás önkormányzati segítséggel történő ösztönzése. A piac heti három napon (kedd, péntek, vasárnap) működik, felújított helyszínen. A helyi kistermelők piacra jutását segítik a részükre kialakított árusító helyek.

A Kálvin téri piac pályázat keretében a következők valósultak meg:

- 925 négyzetméteren kapott a piac új burkolatot és 196 négyzetméternyi fedett elárusítóhely létesült;
- a Piacfelügyeleti épület (irodahelységgel, gombavizsgálóval, szociális blokkal, üzlethelységgel) megépült;
- az őstermelői asztalok felett pavilon jellegű fedés létesült;
- a kerítés -és az őstermelői piacrész burkolatának felújítása megtörtént, a csapadékvíz elvezetését megoldották;

A megvalósult beruházás a felújítási terv I. üteme volt, tehát további fejlesztés szükséges.

A közlekedésfejlesztés, parkoló kialakítás, valamint a jelenlegi nem egységes, esztétikumot nélkülöző üzlethelyiségek helyett városképi szempontból megfelelő, hangulatos, műemléki védelemre méltó épületek felújításával megfelelő üzletek kialakítása. Ezek a távlati célok, az építkezés következő ütemei.

A városközpont felújítása révén új funkciót kapott, amellyel a továbbiakban hozzájárulhat a foglalkoztatás bővítéséhez és elősegítheti a kisboltok elérhetőségét. A kisboltok és az árusító pavilonok lehetőséget adnak a kisebb gazdasági szereplőknek a piacra jutásra.

A helyi termelőktől való vásárlás lehetőségeiről a helyi média mindig tájékoztatást ad.

Nagykőrös városban nagy hagyományokra tekint vissza a vásárolás. A városban nagy hagyományú, országos állat- és kirakodó vásárt tartanak rendszeresen, havonta (februártól decemberig). A település első vásárainak megtartási jogát még a 16. században kapta. A vásárok

látogatóinak száma általában 8.000-10.000 fő, Szent György, valamint Szent Mihály napi sokadalmak 20.000 fő fölötti résztvevőt is mozgósíthatnak, ami köszönhető a nagy vásárokon megrendezésre kerülő hagyományőrző programoknak.

A Vásár megnevezése:

- Frigyes napi
- Irén napi
- György napi
- Orbán napi
- László napi
- Magdolna napi
- Nyárbúcsúztató
- Szent Mihály napi
- Dömötör napi
- András napi

(Forrás: www.programturizmus.hu/ajanlat-nagykorosi-vasar.html)

További feladatok: A piacok, pavilonok bővítése, építése, felújítása terén még további fejlesztések szükségesek. Az eddigi jól működő rendszer fenntartása.

3.3.4. Információs szabadság

(TKP 116. oldal)

Végrehajtás: A lakosság környezeti és vízügyi információkhoz való hozzáféréseinek biztosítása fontos feladat, amely az internet használatával egyszerűen és gyorsan teljesíthető.

A városi programokkal, eseményekkel kapcsolatban folyamatosan több honlap is ad tájékoztatást. Nagykőrös Város honlapjai: nagykoros.hu, a 2015-ben elindult nagykorosma.hu és a közösségi média.

A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. a honlapján (kovart.hu) tesz közzé információkat az általa kezelt hulladékgazdálkodási kérdésekkel, piaccal és vásárral kapcsolatban.

Az önkormányzat helyi ingyenesen, hetente megjelenő, minden háztartásba eljutó (példányszám: 10 300) újsága (neve: Önkormányzati Hírek) 2012-ben 8 oldalasról 12 oldalasra,

majd 2015-re 16 oldalra bővült ki, amelyben a bővebb tájékoztatósi anyagot igénylő eseményeknél az információ az Önkormányzati honlapokra is fel van töltve. A honlapok adatai naprakészek.

Az idősebb korosztály tagjait, akik feltételezhetően kevésbé használják az internetet, segíteni kell az információhoz jutásban.

További feladat: A helyi újságban lehetőség szerint meg kell adni az egy-egy témához tartozó internetes hivatkozásokat, hogy a bővebb információkat megtalálják. A figyelmet rá kell irányítani arra, hogy az internet használata mennyire hatékony az információáramlásban.

3.4. Természet és tájvédelem

3.4.1. Természeti táj és értékek védelme

(TKP 119. oldal)

Végrehajtás: A LIFE program, a pusztai tölgyesek védelmére indított 5 éves program 2006-2011. között zajlott az Önkormányzat, a WWF Magyarország és a Duna-Ipoly Nemzeti Park közreműködésével. A programban a nagykőrösi pusztai tölgyesek élővilágának kutatását végezték, de a program lezárultával a flóra és fauna megismerése még nem teljes. A Pálfája Tanösvényen és a Pálfája Oktató Központban a látogatók megismerhetik a pusztai tölgyeseket, ami a szemléletformálás útján tovább segíti a megőrzésüket.

Az ivóvízjavító program kivitelezési munkálatai során védett fajt, ürgéket (*Spermophilus citellus*) találtak, ezért a jogszabályi előírásoknak megfelelően a faj szaporodási időszakán kívül építkeztek a helyszínen.

Minden építkezés során figyelembe veszik a tájvédelmi szempontokat is.

A biodiverzitás fenntartásával és megőrzésével kapcsolatban a helyi értéktárban sok tétel szerepel. Megyei szinten helyi jelentőségű védett természetvédelmi értékek vannak, amelyek meghatározó jelentőséggel bírnak a helyiek számára: a vadorchideák, a jelfák zöldfelületi értéket képviselnek, felhívják a figyelmet a zöldterületek és a természet védelmére. A megye természetése Nagykőrösön jelentős, a kertészet és mezőgazdaság jelképe. A pusztai tölgyes jelfái közül a Pálfa a legismertebb, ennek történelmi jelentősége van. Jelenleg 45 védett fa van Nagykőrösön, de a hosszadalmas adminisztrációs eljárás miatt a jelfák száma lassan nő.

Védett terület a Strázsadomb, amely a Duna Ipoly Nemzeti Park vagyongazdálkodásába tartozik.

A településrendezési tervben mindig figyelembe veszik a védett területeket is.

Az önkormányzati kiadványokban részletesen tájékoztatják a lakosságot, megfelelő mennyiségű, naprakész információ szerepel a honlapon is.

A város több címet is elnyert: zöldváros, kerékpárváros, családbarát város, idősbárát város.

2014-ben Nagykőrös, a beruházásainak köszönhetően a településfejlesztés és településrendezés legrangosabb szakmai kitüntetését a Hild János-díjat kapta meg, a szennyvíztisztító telep tervezőjét pedig Lampl Hugó díjjal tüntették ki.

További feladatok: A LIFE programban megkezdett munkát a tölgyesek megőrzése érdekében a továbbiakban is folytatni kell. Az Pálfája Oktató Központ és Tanösvény köznevelési feladatainak folytatása. Helyi természeti értékek védelmének megerősítése (pl. jelfává minősítés). Lakossági tájékoztatás az interneten külön honlapon is lehetne, ahol a város honlapjánál részletesebben fel lehetnek tüntetve a természeti értékekről a tudnivalók.

3.5. Fenntartható terület és földhasználat

3.5.1. Talajok védelme és fenntartható használata

(TKP 124. oldal)

Végrehajtás: A TKP tanácsolja az agrár-környezetgazdálkodáshoz kapcsolódó szaktanácsadási rendszer fenntartását. Nagykőrösön ez még nem alakult ki, a feladatokat részben az állami falugazdász rendszerben látják el.

A komposztáló telep regionális jellegű, amely az ISPA-projekt keretében valósult meg. 49 település szállítja ide a zöldhulladékát.

A telep üzemeltetője a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft.

A szennyvíziszapok szakszerű kezelése megvalósult: a BÁCSVÍZ Zrt. végzi a kezelést. Az iszap a kecskeméti szennyvíztisztító telepi komposztálóra kerül.

A biogáz üzem létrehozásához a város hozzájárult a terület rendelkezésre bocsátásával, jelenleg a próbaüzem tart (2015). A gazdaságos üzemelés megoldása még nyitott kérdés, a tulajdonosok keresik a lehetőségeket. Az Önkormányzatnak a hasznosítással kapcsolatban jelenleg nincs feladata.

A városban a zöldfelület növelése kiemelt ügynek számít, rendszeresen vannak ültetési, karbantartási akcióprogramok a lakosság számára. A város körüli erdő már most is jelentős kiterjedésű, ideális klímát, pihenő- és kirándulóhelyet biztosítva az embereknek.

Itt például a nagykőrösi pusztai tölgyesek az euro-szibériai erdősztyepp-tölgyes társulás utolsó nagyobb, többé-kevésbé összefüggő állományát képviselik.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Nagykőrös Város Önkormányzata és WWF Magyarország együttműködésével a „Nagykőrösi pusztai tölgyesek” természetvédelmi terület állapotának javítása projekt keretében (LIFE-NATURE 2006 „NAGYKŐRÖSI PUSZTAI TÖLGYESEK”) a következő eredmények születtek:

- 409 ha terület 99 %-ban mentesül az idegenhonos fajoktól.
- 88,5 ha erdőtelepítés őshonos fajokkal
- Erdőgazdálkodásai gyakorlat hatékonyságának növelése
- Természetvédelmi kezelési terv kidolgozása
- Erdei iskola üzemeltetése, épületei és melléképületeinek felújítása, környezeti nevelési program kidolgozása
- Weboldal üzemeltetése, tájékoztatás

További feladatok: A biogáz üzem hulladékújrahasznosítását meg kell oldani. A szennyvíziszapból komposztált termék mezőgazdasági felhasználását elő kell segíteni. A konzervgyári tisztító tó további sorsát rendezni kell.

3.6. Éghajlatváltozás

3.6.1. Természeti katasztrófák elleni védekezés

(TKP 126. oldal)

Végrehajtás: A helyi környezeti károk kezelését akár intézményi átszervezéssel is erősíteni kell, hogy hatékonyabban tudjanak hozzájárulni az ilyen jellegű feladatok megoldásához.

A belvízrendezés a település közigazgatási területen kiemelt jelentőségű feladat.

A Környezetbiztonsági Koncepció részét képező veszélyhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata rendszeresen megtörténik.

További feladat: Eddigi gyakorlat fenntartása és szervezéssel történő javítása.

3.6.2. Közlekedés

(TKP 126. oldal)

Végrehajtás: A közlekedési és ezen belül a teherszállítási eredetű környezetterhelés és kibocsátás csökkentése lényeges feladat, amelynek megoldását a jelenlegi nagy átmenő teherforgalom késlelteti. A megoldást a Nagykőrös körül megépülő M8 és M44 gyorsforgalmi utak állami megépítése fogja adni. Ennek köszönhetően bevezethető lesz a városban a súlykorlátozás és a sebességkorlátozás, így a nagy teherautók kitilthatók a lakott területről.

Nagykőrösön nincs tömegközlekedés, viszont jelentős a kerékpáros közlekedés. Szükséges kerékpártárolók építése, a jelenlegiek szinte mindig telve vannak. A városban egyébként jó a kerékpáros infrastruktúra, az autóval közlekedők felkészültek a kerékpárosok jelenlétére.

Az egyirányú utcákban a kerékpárosok is a KRESZ szabályai szerint kell, hogy közlekedjenek. 2012-ben elkészült a Nagykőrös –Kecskemét kerékpárút, folyamatban van a Nagykőrös – Cegléd vonal engedélyezése, és tervben van új kerékpárút építése Szolnok irányába a vasútállomásig.

A kerékpárút építésére vonatkozó projekt adatai a következők:

Mérnök/építési vonatkozó munkára közbeszerzést tartalmazó projekt címe	Építési/mémóri vonatkozó munkára közbeszerzési eljárás azonosítója	Építési/mémóri vonatkozó munkára közbeszerzési eljárás címe	Közbeszerzési eljárás típusa	Részvételi/ajánlati felhívás megjelenésének időpontja	Vállalkozási Szerződés-kötés időpontja	Közösségi értékhatárt elérő a beszerzés? (igen/nem)	Közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés elszámolható összköltsége (Ft)	Támogatás intenzitás (%)	Támogatásból elszámolt összeg (Ft)
Nagykőrös belterületi kerékpárút hálózatának bővítése	A keretmegállapodás első részének felhívása: TED 2009/S 62-0890007, módosítva TED 2009/S 71-10213	KMOP 2009-2.1.2-09--2009-0021 keretmegállapodás keretében Nagykőrös belterületi kerékpárút-építése/ Keretmegállapodás keretében Nagykőrös-Kecskemét összekötő kerékpárút építése, belterületi szakaszon	keretmegállapodásos / keretmegállapodásos	2009. 11.18. / 2009. 09.18.	2010. 01.18. / 2009. 11.30.	igen / igen	29.548.809.- Ft / 13.259.160.- Ft	80%	32881871. Ft

A közművesítés befejezése után lehetővé vált a földutak szilárd burkolattal való ellátása. 45 utca burkolását tervezik, több mint 25 km hosszú földúthálózattal már végeztek és a hátralévő 15 km-nyi útszakaszt 2015. év végére fogják befejezni. A keskeny utcák, zsákutcák miatt a könnyebben kivitelezhető mart aszfaltos technológiát alkalmazzák.

Az alábbi utcák kerültek műszaki átadásra:

I. ütem: Esze Tamás, Gyöngyvirág, Határ, Honvéd, Kassai, Knézich, Sarkantyú, Toldi, Tóth József, Zátony utcák

II. ütem: Nagykőrös Aulich utca, Balla Gergely utca, Baross Gábor utca, Csipvári utca, Damjanich utca, Gyimes utca, Hangácsi utca, Kiss Ernő utca, Kórház utca, Koszorú utca, Lahner utca, Leiningen utca, Magas utca, Munkácsy utca, Nyereg utca, Schweidel utca, Sirató utca, Vak Bottyán utca

III. ütem: Lázár Vilmos utca, Kölcsey utca, Hosszúhát utca, Árpád utca, Temesvári utca, Tímár utca, Áchim András utca, Maros utca, Váci Ferenc utca, Dankó Pista utca, Tormás utca, Sas utca

Jelenleg a IV ütem tart, ez még nem került átadásra.

További feladat: A két gyorsforgalmi út megépülése után súlykorlátozások és sebességkorlátozások bevezetése. További kerékpárutak építése. Kerékpártárolók bővítése. Földutak szilárd burkolattal való ellátásának folytatása.

3.6.3. Energiagazdálkodás

(TKP 126. oldal)

Végrehajtás: Az energiaellátásban országos cél a megújuló energiatípusok részarányának növelése. Ebben Nagykőrös nagy lépést tett előre a biogáz-erőmű megépítésével, ami ugyan nem önkormányzati projekt volt, de az Önkormányzat is hozzájárult a létrejöttéhez. Az üzem hőenergiájának hasznosítása már napirenden lévő feladat.

A Kisvárosháza és a Nagykőrösi Járási Hivatal (Szabadság tér 4.) épületének tetején megépült a napelem erőmű, és még több napelem beruházást terveznek pl. a vízmű területére. Az

önkormányzati intézményeken napkollektor működik (pl. Oktató Központ, Petőfi Sándor Általános Iskola). A hő és napenergia-hasznosító rendszerek terjesztése folyamatos.

Tervek vannak a közvilágítás megújítására.

Az energiagazdálkodásban a pályázati lehetőségek figyelembe vételével tervezik a fejlesztéseket. Rendszeres auditokkal ellenőrzik a közintézményi kazánok cseréinek szükségességét.

A zöldhulladékot házhoz menő rendszerben gyűjtik, évi 8 alkalommal, áprilistól novemberig havi egyszer.

A házi komposztálás az országos szintű támogatottság ellenére még nem jelentős.

A Támogató Környezet és Energia Operatív Program keretén belül KEOP-5.3.0/A/09 Épületenergetikai fejlesztések pályázat elnyerésével Nagykőrös Város Önkormányzata fejlesztéseket hajtott végre.

A pályázat keretében megvalósult a Petőfi Sándor Általános Iskola (2750 Nagykőrös, Vadas u. 2.) épületének homlokzati hőszigetelése, lapostető szigetelése, külső nyílászáróinak cseréje valamint a kazánházi berendezések korszerűsítése (keringető szivattyú cseréje, strang szabályozók beépítése és fali termosztátok felszerelése).

A Városi Bölcsőde (2750 Nagykőrös, Kárász u. 3.) vonatkozásában elkészült az épület homlokzati hőszigetelése, a lapostető szigetelése és a külső nyílászáróinak cseréje.

A Kárász utcai Bölcsőde épületének teljes homlokzati felülete utólagos 8 cm-es hőszigeteléssel lett ellátva.

A bölcsőde csoportszobáihoz vezető bejáratok előtt lévő előtetők elbontásra kerültek, és újak kerültek megépítésre. Az új előtetők fa szerkezetűek, polikarbonát fedéssel. A külső nyílászárókat is kicserélték 5 légkamrás műanyag nyílászárókra.

A Petőfi Sándor Általános Iskola épületének teljes homlokzati felülete utólagos 8 cm-es hőszigeteléssel lett ellátva. A homlokzatról a teljes árnyékoló szerkezet elbontásra került a hőszigetelés megkezdése előtt. Helyette szintén a homlokzati síkra erősítve zsaluzia került elhelyezésre.

A tornatermi kopolit üveg szerkezetek helyett szintén új nyílászárók kerültek, melyeket egyedi festett acél szerkezetű rács véd és árnyékol a külső oldalon.

A tornaterem tetejére szeglemezes szerkezetű, enyhe hajlású, az épület homlokzati falai felé lejtő enyhe hajlású tető került megépítésre. Az így elkészített tetőszerkezetről a csapadékvíz az épülethomlokzata előtt Lindab függőleges ereszcatornába került elvezetésre.

A külső nyílászárókat is kicserélték 5 légkamrás műanyag nyílászárókra. A főbejárat előtetője alatti szélfogók elbontásra kerültek.

További feladatok: Napenergia, hőenergia hatékonyabb felhasználásának megoldása, terjesztése. Komposztáló telep olcsó használata, házi komposztálás népszerűsítése, a komposztált szennyvíziszap felhasználása a mezőgazdaságban.

3.7. Hulladékgyaldálkodás

3.7.1. Megelőzés (hulladékkezelés csökkentése és újrahasznosítás arányának növelése)

(TKP 128. oldal)

Végrehajtás: A komposztálás gyakorlata még nem terjedt el a lakosság körében. Pedig a házi komposztálás egyrészt biotápanyagot biztosít a kiskerteknek másrészt jelentősen csökkentené a komposzttelep terhelését és a zöldhulladék szállításával járó környezetterhelést. A komposztüzemben csak zöldhulladékot komposztálnak.

Az önkormányzat folyamatosan ad ki tájékoztatást a környezetvédelemmel kapcsolatban, amely a lakosság szemléletformálásában segíthet.

További feladat: A hulladék képződésének megelőzéséhez fontos a komposztálás népszerűsítése. Egyrészt a házi komposztálás népszerűvé tétele, másrészt a komposztálótelep lakossági hulladék átvételének olcsóbbá tétele által valósítható meg. A zöld hulladékból keletkezett komposzt értékes trágya lenne a mezőgazdaságban, ezért a kihelyezést minden eszközzel támogatni kell.

Részletes tájékoztató kiadványok, füzetek megjelentetése, a honlapon történő a tájékoztatás komposztálás házi megvalósításáról és előnyeiről. A komposztálás elterjedésének sikerében nagy szerepet játszik a környezettudatos szemléletformálás.

3.7.2. Hasznosítás

(TKP 128. oldal)

Végrehajtás: Nagykőrösön működik a házhoz menő szelektív gyűjtés. A lakosság a hulladékot zöld (kommunális) és sárga (szelektív – papír, műanyag, fém) fedelű edényzetbe gyűjti. Az üveghulladékot továbbra is a gyűjtőszigeteken lehet szelektíven elhelyezni. A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. korábban 27 gyűjtőszigetet üzemeltetett, azonban megszüntették egy részét, jelenleg 10 működik még.

A volt kúrtilapos szeméttelpepet rekultiválták, ennek területén valósult meg a hulladékgyűjtő udvar az ISPA-projekt keretében. Ennek a területén 4 db monitoring kút van, melyeket évenként rendszeres vizsgálattal ellenőriznek. A kezelő a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt.

A város kommunális hulladékát a ceglédi hulladéklerakóra szállítják, a szelektíven begyűjtött hulladék a kecskeméti válogató üzembe kerül.

A szennyvíziszap Kecskemétre kerül komposztálásra, a kezeléséről a BÁCSVÍZ Zrt. gondoskodik.

További feladatok: A házi szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati megvalósításáról a város és a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. honlapján folyamatos és részletes információt kell adni. A lakosokkal meg kell ismertetni a gyűjtő edényzet használatát, valamint a szállítás időpontját abban a városrészben, ahol élnek. A szelektíven gyűjtött hulladék elszállítása városrészenként a hét más-más napján történik. Ettől függetlenül a szelektív hulladékgyűjtő szigetekre a lakosságnak lehetősége van elvinni a hasznosítható hulladékot.

A Kulturális Programtervbe is beemelhetők a témával kapcsolatos tevékenységek, megmozdulások. A szelektív hulladékgyűjtés sikerében nagy szerepet játszik a környezettudatos szemléletformálási tevékenység.

3.7.3. Ártalmatlanítás

(TKP 128. oldal)

Végrehajtás: Nagykőrösön inert lerakó telep nem került kialakításra. Ideiglenes inert lerakó üzemel. Az inert hulladék begyűjtéséhez a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt.-nek van engedélye. Az állati eredetű hulladékok ártalmatlanítása a közbeszerzési eljáráson kiválasztott ártalmatlanító cég feladata.

A településen a lakosság részére házhoz menő rendszerű zöldhulladék begyűjtő rendszert üzemeltetnek. Ezt a feladatot áprilistól novemberig havi rendszerességgel látja el a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. A zöldhulladék begyűjtésének időpontját a szolgáltató a honlapján (www.kovart.hu) teszi közzé.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.), valamint a végrehajtására kiadott, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet tartalmazzák a jogszabályi rendelkezéseket a lomtalanításra vonatkozóan. Évente legalább egyszer, a II. negyedév elején tartanak szervezett lomtalanítást és külön időpontban az elektronikai berendezések begyűjtését, melynek időpontjáról és a lebonyolítás módjáról a lakosságot tájékoztatják.

A lakosság a háztartásokban összegyűlt veszélyes hulladékokat évente két alkalommal ideiglenesen kijelölt helyeken leadhatja, illetve folyamatosan beviheti a hulladék udvarba.

Ezzel elkerülhető, de legalább csökkenhető a veszélyes hulladék illegális lerakóhelyeken történő megjelenése.

További feladatok: Az elektronikai hulladékok mellett az összes, háztartásokban képződő veszélyes hulladék ingyenes átadására lehetőséget kell biztosítani a lakosság számára.

4. Összefoglaló értékelés

A 2011. 06. 30.-án Nagykőrös Város Képviselő testülete jóváhagyta a Települési Környezetvédelmi Programot, amelyet a Ktv. követelményei szerint felülvizsgáltunk. A felülvizsgálat során értékeltük, hogy a tervekhez képest hogyan változtak a környezethasználatok. A Programban meghatározott feladatok folyamatos teljesítése lehetőséget ad arra, hogy a környezeti terhelés ne nőjön. Ennek megfelelően továbbra is biztosított a település fenntartható fejlesztése, fejlődése, a környezet optimális igénybevétele. Nagykőrös Város Települési Környezetvédelmi Programjának értékelését az önkormányzati hatás- és feladatkörbe tartozó feladatok ellátása, a környezethasználókkal való kapcsolatok, az oktatási intézményekkel való kapcsolat, a szennyvízhálózat-fejlesztés, az illegális hulladéklerakásokkal kapcsolatos problémák, a zöldterület ápolás, fejlesztés, a közlekedésfejlesztés, és a környezeti elemek védelme, valamint az önállóan kezelt hatótényezőkkel (hulladék-gazdálkodás, zaj- és rezgésterhelés) kapcsolatos intézkedések témaköri csoportosításában végeztük el. (2. sz. melléklet – Összefoglaló táblázat)

Tételesen vizsgáltuk a környezeti elemek célállapota és a célállapot eléréséhez kidolgozott eszközök, intézkedési program-javaslatok helytállóságát és a feladatellátás teljesítését.

Mindezek alapján megállapítható, hogy település környezeti minőségének megőrzése mellett a korábbi programban kitűzött célok és feladatok jelentős része teljesült és a folyamatban lévő feladatok végrehajtása is a határidőknek megfelelően, időarányosan, jól halad.

5. Mellékletek

1. sz. melléklet

<i>Ssz.</i>	<i>Pályázat azonosító</i>	<i>Felújítandó épület</i>	<i>Hrsz</i>	<i>Védettség</i>	<i>Tervezett felújítás</i>
1.	2008. I.	Nagykörös, Tündér u. 6.	4463	V1- es épület	Lakóépület utcai homlokzat felújítása
2.	2008. II.	Nagykörös, Arany J. u. 50.	1884	V1- es épület	Fa kapuzat építése
3.	2008. II.	Nagykörös, Patay u. 12.	1652	V1- es épület	Lakóépület utcai homlokzat felújítás
4.	2008. II.	Nagykörös, Szolnoki u. 7.	4649	V1- es épület	Tetőfedés és a bádogos szerkezetek javítása, cseréje
5.	2008. II.	Nagykörös, Ceglédi u. 5.	5267	V1- es épület	Lakóépület utcai homlokzat felújítás
6.	2009. I.	Nagykörös, Szabadság tér 12.	1676/A/2	V1- es épület	Az üzlet homlokzatainak felújítása
7.	2009. I.	Nagykörös, Hősök tere 8.	5102	V1- es épület	A déli homlokzat felújítása
8.	2009. I.	Nagykörös, Tündér u. 6.	4463	V1- es épület	Utcai kerítés és kapuzat felújítása
9.	2009. I.	Nagykörös, Mentovich u. 2.	5114	V1- es épület	A Kecskeméti úti homlokzat nyílászáróinak cseréje
10.	2009. I.	Nagykörös, Ceglédi út 26.	254		A lelátó tetőfedés cseréje
11.	2009. I.	Nagykörös, Losonczy u. 56.	5134	V1- es épület	Utcai homlokzat felújítás
12.	2009. II.	Nagykörös, Petőfi S. u. 23.	1946	V1- es épület	Lakóépület utcai homlokzat felújítás
13.	2009. II.	Nagykörös, Derkovits u. 5.	4638	V1- es épület	Lakóépület utcai homlokzat felújítás
14.	2009. II.	Nagykörös, Losonczy u. 34. "Fitos kúria"	5114	Országosan védett műemlék	Lakóépület utcai homlokzat felújítás, tetőfedés javítás
15.	2009. II.	Nagykörös, Arany J. u. 41.	1807	V2- es épület	A főépület utcai homlokzatának felújítása
16.	2009. II.	Nagykörös, Ceglédi út 21.	5716/6	V1- es épület	Az épület közterülettel határos homlokzatának felújítása
17.	2010. I.	Nagykörös, Rákóczi u. 47.	1547	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	közterület felőli homlokzat és kapuzat felújítása (kőműves, festés és mázó munkák)
18.	2010. I.	Nagykörös, Örkényi út 11.	1483	országosan védett műemlék	közterület felőli homlokzat és nyílászárók felújítása
19.	2010. I.	Nagykörös, Szolnoki u. 20.	5076	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	közterület felőli homlokzatok felújítása, nyílászáró felújítás, ill. csere
20.	2010. I.	Nagykörös, Szolnoki u. 20.	5076	helyileg védett, feltétlen	közterület felőli homlokzatok

<i>Ssz.</i>	<i>Pályázat azonosító</i>	<i>Felújítandó épület</i>	<i>Hrsz</i>	<i>Védettség</i>	<i>Tervezett felújítás</i>
				megtartandó védelemmel	felújítása, nyílászáró felújítás
21.	2010. I.	Nagykőrös, Lőrinc pap u. 3.	213/2	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	közterület felőli homlokzat felújítása, nyílászáró csere
22.	2010. I.	Nagykőrös, Patay u. 12.	1652	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	közterület felőli nyílászárók felújítása
23.	2010. II.	Nagykőrös, Zöldfa u. 11.	2862	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	a Zöldfa utca felőli homlokzat felújítása (kőműves és festő munkák)
24.	2010. II.	Nagykőrös, Rákóczi u. 68.	1536	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Rákóczi utca felőli homlokzat, kerítés és kapuzatok felújítása
25.	2010. II.	Nagykőrös, Koszorú u. 3.	2921	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Bajcsy-Zsilinszky Endre utca felőli homlokzat festése
26.	2010. II.	Nagykőrös, Dalmady Győző u. 10.	1690	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	régi épületszárny Dalmady- és Rákóczi utca felőli homlokzatainak felújítása, festése
27.	2010. II.	Nagykőrös, Dalmady Győző u. 10.	1690	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	új épületszárny Rákóczi utca felőli homlokzatának felújítása, festése
28.	2010. II.	Nagykőrös, Dalmady Győző u. 10.	1690	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Dalmady utcai kapuzat felújítása
29.	2011. I.	-			
30.	2011. II.	Nagykőrös, Szolnoki u. 23.	4598	helyi védettségű épület, megtartandó védelemmel	lakóépület utcai homlokzatának felújítása (kőműves, festő, bádigos munkák)
31.	2011. II.	Nagykőrös, Kossuth L. u. 30.	1534	helyi védettségű épület, feltétlen megtartandó védelemmel	főépület utcai homlokzatának felújítása (kőműves, festő munkák)
32.	2012. I	Nagykőrös, Kecskeméti út 18.	3984	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	A főépület közterületek felőli (Kecskeméti út és Kálvin tér) homlokzatainak felújítása, festése
33.	2012. I	Nagykőrös, Zrínyi u. 8.	5271	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Utólagos falszigetelési munkák, és a tetőhéjazat cseréje
34.	2012. I	Nagykőrös, Széchenyi tér 5.	13/A/5	védett település-	Klíma kültéri egységek

				szerkezeten belüli, a településképet meghatározó épület	eltávolítása, falfelület javítása
<i>Ssz.</i>	<i>Pályázat azonosító</i>	<i>Felújítandó épület</i>	<i>Hrsz</i>	<i>Védettség</i>	<i>Tervezett felújítás</i>
35.	2012. I	Nagykőrös, Sziget u. 3.	5092	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	A főépület közterületek felőli (Losonczy és Sziget u.) homlokzatainak felújítása, festése
36.	2012. II	Nagykőrös, Kecskeméti út 19.	2943	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Utcai homlokzat felújítás
37.	2012. II	Nagykőrös, Ady E. u. 16.	3920	helyileg védett, megtartandó védelemmel	Utcai nyílászárók cseréje
38.	2012. II	Nagykőrös, Bakos A. u. 6.	4105	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Utcai homlokzat felújítása
39.	2013. II	Nagykőrös, Szolnoki út 5.	4650	helyileg védett, megtartandó védelemmel	A lelkeszi Hivatal és a Kálvin-terem közterület felőli kőműves és festő szakipari felújító munkái
40.	2013. II	Nagykőrös, Szolnoki út 31/A.	4591/1/A/2	helyileg védett, megtartandó védelemmel	Az épület keleti és északi homlokzatának kőműves és festő szakipari felújító munkái
41.	2013. II	Nagykőrös, Abonyi u. 21.	5525	helyileg védett, megtartandó védelemmel	Homlokzatfelújítás és homlokzati nyílászárók felújítása, a tető héjazat cseréje, bádogos munkák.
42.	2013. II	Nagykőrös, Kazinczy u. 11.	4665	helyileg védett, feltétlen megtartandó védelemmel	Az intézmény közterület felőli kerítésszakaszán lévő gyalogos és, gépjárműkapu faszerkezetűre történő cseréje

Nagykörös Város Települési Környezetvédelmi Programjának (2011 - 2016) felülvizsgálata

Összefoglaló táblázat

Tematikus akcióprogram neve		Végrehajtás	További feladat
3.1. Települési és környezet-minőség	3.1.1. Település-fejlesztés, rendezés	A környezeti szempontokat is érvényesítő fenntartható településfejlesztés érdekében a Településrendezési Terv felülvizsgálatát rendszeresen elvégzik. 2011. május 30-i határidőre elkészült a tervezett felülvizsgálat, majd 2014-ben követte a következő. Jelenleg a település fejlesztés, rendezés kérdéseit az IVS (Integrált Városfejlesztési Stratégia) tartalmazza. Az ITS (Integrált Településfejlesztési Stratégia) elkészítése folyamatban van a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet felhatalmazása alapján. Az Önkormányzat folyamatosan fenntartja az összhangot az összes helyi, érvényben lévő koncepció, illetve a településfejlesztési elképzelések és a településrendezési eszközök között.	Az eddigi gyakorlatot folytatni kell. A rendszeres felülvizsgálatoknak továbbra is biztosítani kell a különböző elképzelések és azok megvalósulását segítő eszközök beépítését a településfejlesztési alapidokumentumokba
	3.1.2. Zöldterület-gazdálkodás	Az Önkormányzat által megbízott kezelő szervezet az önkormányzati tulajdonú Nagykörosi Szolgáltató Központ. (2750 Nagyköros, Szabadság tér 4.) méri fel a zöldfelületi értékeket és folyamatosan nyomon követi az állapotukat. A településen a földmedrű nyílt csapadékvíz elvezető árok hossza több mint 30 km, a burkolt medrű nyílt árok hossza közel 15 km, a zárt csatornáké pedig 30 km felett van. A belvízelvezető rendszer az összegyűjtött csapadékvizet az elsődleges befogadó Kürti lapos csatornába vezetik amit, 1-0-0 néven illetnek, és az vezeti a csapadékvizet a Körös-érbe. ami pedig a Tiszába torkollik. Az önkormányzat kiviteli tervekkel rendelkezik a teljes településen történő csapadékvíz elvezető rendszer kiépítéséről, melyből már két ütemben európai uniós támogatással a város legkritikusabb részein 2009 és 2011 között megépült. A település jelenleg 75,49 %-ban csatornázott. A teljes rendszer kiépítése kisléptékekben folyamatosan komplexebb megoldásként pályázati forrásokkal célszerű megvalósítani. Rendszeresen meghirdetnek olyan akciókat, amelyek értelmes célok érdekében mozgósítják a lakosságot. 2006-ban befejeződött a Cifrakert területrendezése is. A Cifrakert további megújítására már elkészültek az újabb engedélyes tervek, de a kivitelezés még nem kezdődött el. A város benyújtotta pályázatát 2014-ben a Cifrakert környezetrendezésére. Vannak tervek a Temetőhegyi városrészen egy új játszótér létrehozására. Pályázati forrásokból tervezik megvalósítani kültéri fitness-eszközök telepítését a Dózsa György utca - Körös-ér által határolt területen, és a Svájci Ház felújítását. A zöldfelület rendezést - alapító okiratában megjelölt feladatok alapján végzi a Nagykörosi Szolgáltató Központ. A „Virágos Nagyköros” program a célkitűzésnek megfelelően elindult és folyamatosan működik. A talaj aktív funkcióját megőrző burkolatok kialakítása előnyt élvez a zöldfelületek alakításában, így a TKP-ban kitűzött célok teljesültek. A TKP-ban az utak téli csúszásmentesítése érdekében kitűzött cél megvalósult környezetbarát útszóró só alkalmazásával.	A város két leromlott állapotú tavának rendbehozatalát meg kell oldani, mert vizes élőhelyeket és egészséges zöldfelületet jelentenek a város körül. További feladat a lakossági akciók számának bővítése, a lakosság minél nagyobb arányban történő bevonása a zöldfelületek területének növelésébe, gondozásába az akcióprogramokon keresztül. Fontos a környezetbarát anyagok és technológiák alkalmazásának aránynövelése
	3.1.3. Károsodott területek helyreállítása	A városban a csónakázótavon elvégeztek egy nagymértékű felújítást. A tó és környezete rendezését pályázati forrásból és az önkormányzati költségvetésből elkülönített összegből került megvalósításra, melynek tervét az Aranyfa Kft. készítette. A terület jelenlegi kezelőszervezete a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt.. Konkrét adatok: Nagyköros Város Önkormányzata a 145/2009. (XI.6) FVM rendelet alapján, a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a vidéki települések megújítása és fejlesztése jogcímrre, 2010. 01.08. napján pályázatot nyújtott be „Nagyköros Csónakázó tó természeti és történelmi táji elemeinek rehabilitációja” címmel. A pályázat sikeres volt és 2011.09.05.-én elkezdődött és 2011.12.28-án fejeződött be a beruházás. A kivitelezést az Eu-Építő kft. végezte el.	A felújított területek szinten tartását, egyéb károsodott területek felújítását folytatni kell. A továbbiakban a cél az infrastruktúra és az erdők a jó állapotának fenntartása. Az erdőkben az illegális hulladéklerakást fel kell számolni, ezzel megelőzve a további természetkárosítást, hiszen több esetben kerülnek ki veszélyes hulladékok is az erdőbe. Rendszeresen ellenőrizni kell az erre a célra illegálisan használt területeket, a helyi médiákon keresztül fel kell hívni a figyelmet a szennyezés jelentős környezetkárosító hatására.
	3.1.4. Épített környezet	Az Önkormányzati beruházásoknál a szerződésekbe, projektekbe kötelezően beépítik, hogy a tervezők és az építők környezetbarát és energiatakarékos technológiákat, anyagokat és eszközöket használjanak mind a kivitelezéskor, mind az üzemeltetéskor. Több régi polgári ház is a fentieknek megfelelően lett felújítva. Magánszemélyek számára is vannak elérhető, felújításra vonatkozó pályázatok. Az épített, kulturális értékek bemutatását, népszerűsítését szolgálja a Nagykörosi Arany János Kulturális Központ.	Továbbra is folytatni kell azt a gyakorlatot, hogy a megvalósuló projektek már a tervezéskor figyelembe vegyék a környezetbarát anyagokat és technológiákat. Az így felépített, felújított épületek színvonalát fenn kell tartani, állagmegóvásukról gondoskodni kell. Nagyköros kulturális értékeinek bemutatását, színes programok szervezését elsőrendű célként kell kezelni, úgy a lokálpatriotizmus, mint a turizmus erősítése érdekében.
	3.1.5. Levegőtisztaság-védelem	A város területén a közlekedési utak mentén jelentős az immisziós légszennyezettség mértéke. A szennyezettség erősödik, hiszen a városon átmenő gépjárműforgalom fokozódik. Fontos előrelépést jelentett a körforgalom megépítése a Szolnoki út és a Kecskeméti út (441-es út) kereszteződésénél. Az Önkormányzat ezzel kapcsolatban készítettett egy vizsgálatot. A mérési eredmények 1 óras illetve 24 óras átlagértékeit figyelembe véve megállapítható, hogy nitrogén-dioxid (NO2) szennyezettség mérésekor a mérés ideje alatt egészségügyi határérték túllépés nem történt, szálló por szennyezettségből határérték túllépés történt: - a PM10 24 óras átlag koncentráció 6 alkalommal, a teljes vizsgálati periódus 14,3 %-ban érte el a határértéket. A kereszteződésen viszonylag folyamatosan áthaladó forgalom feltételezhetően csökkentett a légszennyezés mértékén, de a 441-es út forgalma továbbra is jelentős. A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében rendszeresen jelennek meg tájékoztató anyagok a helyi médiában és a tűzoltóságon keresztül is. A tájékoztatásnak és rendeletnek köszönhetően a lakosság körében csak elenyésző mértékben fordul elő illegális égetés, valamint sikerült jelentősen csökkenteni a műanyagok és a gumi hagyományos tüzelőanyagok helyett történő tüzelését, illetve kültéri égetését is. A faültetvények, visszapótlások a 25/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendeletben meghatározottak alapján a zöldfelületi borítottság mértékének biztosítása érdekében történnek. Mértékük meghaladja a kivágások mennyiségét a 25/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelet szerint.	A város levegőszennyezettségének csökkentése érdekében szorgalmazni kell az M44-es és az M8-as gyorsforgalmi utak mielőbbi megépítését. A járműforgalom városon kívülre terelésével kapcsolatos elkerülő út megépítése is hasznos megoldás lenne, de ez középtávon nem valósulhat meg
	3.1.6. Zaj- és rezgésvédelem	A megépítendő M8-as és M44-es gyorsforgalmi utak tehermentesítik a város útjait. Az elkerülő utak létesülésekor bevezethető lesz a teherforgalmi és a súlykorlátozás az Örkény út és a Petőfi utca útvonalán. A passzív akusztikai védelmet jelentősen fejlesztették a közlekedési forgalomszervezéssel. Több utcát egyirányúsítottak és szilárd burkolattal látták el. Nagyköros alkalmanként csatlakozik az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap nevű országos akcióprogramokhoz. A jegyzői hatáskörbe tartozó egyéb zajos tevékenységeknek minimális a zavaró hatása. A zaj –és rezgés kibocsátással kapcsolatos tevékenységeket a 23/2011. (IV. 29.) a zaj-és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló önkormányzati rendelete szabályozza.	15 km földút mart aszfalttal való burkolását 2015. év végéig kell befejezni. A helyi zajvédelmi rendelet felülvizsgálata és a zajvédelmi szempontok bővebb kidolgozása javasolt a következő TKP megalkotásakor

Tematikus akcióprogram neve		Végrehajtás	További feladat
3.1. Települési és környezet-minőség	3.1.7. Biológiai allergének	A parlagfű borította területek feltáráshoz és a védekezés elmulasztásához kapcsolódó hatósági intézkedések fogantatása a Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének a köztisztaságról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáról szóló 6/2014. (IV.25.) önkormányzati rendelete által biztosított. A város zöldfelületeinek kezelői a növények ültetésénél figyelembe veszik a fajok potenciális allergén voltát, tehát az allergén fajok ültetését igyekeznek elkerülni. Az Önkormányzat mindezekről folyamatosan tájékoztatja a lakosságot a helyi médián keresztül.	Az eddigi gyakorlat fenntartása.
	3.1.8. vízminőség	A város ivóvizében sajnálatos módon határérték feletti az ammónia koncentráció, aminek következtében szükségessé válik annak a kezelése, melyet KEOP pályázat alapján, a vízminőség-javító programnak megfelelően kívánunk megoldani. A projekt előkészítése megtörtént, a projekt célja olyan víztisztító technológia telepítése, amely lehetővé teszi a megfelelő minőségű ivóvíz szolgáltatását. Ehhez a tisztító technológia telepítésén kívül szükség van részleges ivóvíz-hálózat tisztításra, rekonstrukcióra. A jelenlegi vízmű területén történik a technológiai fejlesztés. A két meglévő termelőkút mellett egy harmadik termelőkút létesítését is tervezik. 2012-ben elkészült az új strandfürdő és élményfürdő komplexum. Saját kútja van, melynek vize nincs gyógyvíznek minősítve. A strandfürdők üzemeltetésének felügyelete során az egészségre veszélyes tényezők kiszűrése teljes mértékben megvalósult. A strandfürdőt magánszemélyek üzemeltetik, sajnos csökkent kihasználtsággal, részleges nyitva tartással üzemel a csekély látogatottság következtében.	Az ivóvíz minőség-javító beruházás kivitelezésének tervek szerinti befejezése. A turizmus fellendítésén belül a strandfürdő népszerűsítésében javasolt az Önkormányzat részvétele.
	3.1.9. Klíma és egészség	Nagykőrös mezővárosként optimális klímával rendelkezik. Hatalmas zöldfelülete révén a közlekedés nem okoz jelentős egészségügyi problémát. A közeli erdő, a kis tó jó rekreációs lehetőséget ad, de a belterületen is jelentős a zöldfelület. Az időjárási viszonyok előzetes ismeretében az Önkormányzat fontos feladata a lakosság figyelemfelhívása, a hőségriadókról a helyi médián keresztül tájékoztatás. Az ÁNTSZ riadóláncában való közreműködés megoldott. Az ÁNTSZ riadóláncában való közreműködés megoldott.	A párasító kapuk és a köztéri szökőkutak fenntartása, üzemeltetése. Megfelelő előrejelzés és tájékoztatás a várható szélsőséges időjárási helyzetekről. A zöldfelület növelési-karbantartási gyakorlat folytatása.
3.2. Vizeink védelme és fenntartható használata	3.2.1. Bel- és külterületi vízrendezés	A város folyamatosan, évente elvégzi a belterületi csapadékvíz-elvezető hálózat rekonstrukcióját és kitisztítását. A hálózat elválasztott rendszerű, a szennyvíz és a csapadékvíz a Tiszába ömlik. A csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése jelenleg kb. 70%-os. A város kritikus területeihez kapcsolódó csapadékvíz elvezetése I. ütem című KMOP-3.3.1/B-10-2010-0004 jelű pályázati projekt 122 utcát érintő közel 55 km hosszú fejlesztéssel valósult meg 2010-ben. 2010. szeptember végén már a Gulyás utcában, kezdetét vette a II. ütem megvalósítása, amely szerint 2011. július 22- október 31-ig további 16 utcában is kiépült a csapadékvíz elvezető rendszer. 2011-2012 év során kivitelezésre került 74 km gravitációs szennyvízcsatorna kb. 5500 házbekötéssel. Megépült 3 db átemelő, mely az összegyűjtött szennyvizet juttatja el a szennyvíztisztító telepre. A csatornahálózaton mintegy 3 km nagytérű szennyvízcsatorna (főgyűjtő) rekonstrukciója is megvalósult. 2013. január 1-től a BÁCSVÍZ Zrt. kezeli a vízhálózatot.	A csapadékvíz-elvezető hálózat által összegyűjtött szennyvizek hatékonyabb tisztítása a Tiszába történő bevezetés előtt. A csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítési arányának növelése megközelítőleg 100%-ra.
	3.2.2. Ivóvíz ellátás	Az ivóvízhálózat kiépítése 100%-os. A városi ivóvíz-hálózat műszaki felmérése, tisztítása, az egyes műtárgyak és a hálózat javítása, időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása folyamatosan végzett, kötelező tevékenységek. A városi vízhálózat a fejlesztéseknek köszönhetően korszerűnek mondható. A legrégebbi vezetékek aránya, melyek építési ideje a '60-as évekre datálható, nem több mint 25 %. Az ivóvízhálózatra csatlakozott fogyasztók száma nem kielégítő, mert a kertvárosi területek lakosainak egy része saját fűt kútból elégíti ki igényét.	A lakosságot tájékoztatni kell a vezetékes ivóvíz használat előnyeiről, meg kell győzni az ivóvízhálózatra való rácsatlakozásról
	3.2.3. Csatornázás, szennyvízkezelés	A városi csatornahálózat 100%-osan ki van építve, a külterületi részeken a rákötések száma alacsony. A háztartások egy része zárt tárolóval rendelkezik, azonban vannak olyan szivárgó tárolók, amelyek helyben szikkasztják a szennyvizet. Ez a gyakorlat a felszínhez közeli talajok és a talajvizek elszennyeződéséhez vezet. A háztartások közműhálózaton el nem vezetett szennyvizeit szippantással gyűjtik és szállítják el kezelő telepre. Szolgáltató a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. Ösztönözni kell a lakosságot a közcsontra hálózatra történő csatlakozásra. Folyamatban van az Önkormányzat beruházásában a szennyvíztisztító telep korszerűsítése. A projekt keretében a vízbázis bővítése is megtörténik, a hálózat rekonstrukció pedig mintegy 3 km hosszban kerülhet kivitelezésre. Ezen munkák mellett a teljes vízhálózat mechanikai tisztítása is megvalósul. 2011-2012 év során kivitelezésre került 74 km gravitációs szennyvízcsatorna kb. 5500 házbekötéssel. Megépült 3 db átemelő, mely az összegyűjtött szennyvizet juttatja el a szennyvíztisztító telepre. A csatorna hálózaton mintegy 3 km nagytérű szennyvízcsatorna (főgyűjtő) rekonstrukciója történt. A szennyvíztisztító telep megújult, mivel az eddigi mechanikai tisztítás és tavas tisztást „lecsérelve” korszerű A2/O technológiával biológiai szerves anyag, ammónia és foszfor eltávolítás lett kialakítva. A csatornahálózat fejlesztése során a telekhatártól 1 m-re tisztító idomok kerültek kiépítésre. A szennyvíztisztító telep 2012-ben készült el, a 6 hónapos próbaüzemet követően a végleges átadás még 2012-ben megvalósult, azonban a szennyvíztisztítás határfoka még nem kielégítő.	Fontos feladat a csatornahálózatra történő rákötések számának növelése, akár támogatásokkal ösztönözve, akár hatósági úton kikényszerítve a csatlakozást. Szükséges fejlesztések, rekonstrukciók elvégzése. A szennyvíztisztító telep tisztítási hatásfokának fejlesztésekkel történő növelése.
	3.2.4. Vizek jó ökológiai állapotának elérése	A szennyvíz- és a csapadékvíz-elvezető rendszer párhuzamos kiépítése szükséges a jó vízminőség biztosításához. Az eddigi vízvezető rendszer megépítésénél mindezt figyelembe vették, amivel elérték a Körös-érenél jelentős vízminőség-javulás következett be. A Bonduelle gyár a Körös-ér mentén egy biológiai szennyvíztisztítót építtetett, amelyet a saját technológiájához tervezetett. A Vízyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata keretében a Nagykőrösi-homokhát tervezési alegységnek nem készül új terve. A víztestekhez rendelt célállapotok és azok elérési határideje nem változik. A monitoring vizsgálatok miatt változhat a víztestek fiziko-kémiai mérésekre alapuló minősítése. A továbbiakban, mint a térség vízkészlet-gazdálkodását befolyásoló víztározói kapacitást veszi figyelembe a tervezési alegységért felelős Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság.	A még hiányzó vízvezető hálózat megépítése elválasztott rendszerrel és a csatornahálózatra való rákötések szorgalmazása. Fontos a lakosság tájékoztatása a rétegvizek csökkenéséről, ennek kapcsán a takarékoságról és a vízvédelem, szennyvízkezelés fontosságáról
3.3. Környezet-tudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése	3.3.1. Környezeti nevelés, oktatás	A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt., mint az Önkormányzat cége, egyebek mellett műszaki oldalról is támogatja a környezeti nevelést szolgáló kezdeményezéseket, valamint üzemelteti a Pálfája Oktató Központot. A programok szervezését, az erdei iskolai és egyéb foglalkozások lebonyolítását környezeti nevelő végzi. Különböző korcsoportoknak szervezett, a Pálfája tanösvényhez kapcsolódó rövid látogatásra ajánlott programok, játékos foglalkozások és több foglalkozásból álló modulok (programcsomagok) egyaránt megtalálhatók a kínálat között. A fél-, vagy egész napos látogatásra ajánlott modulok két foglalkozásból tevődnek össze: egy tanösvény sétával egybekötött ismeretátadás és egy játékos, ill. projektemeket tartalmazó gyakorló, ismereteket rögzítő foglalkozás. A több foglalkozásos modulokat iskolás kortól ajánlják. A természetismereti táborokat elsősorban a nyári időszakban rendezik. Az iskolákkal, ahol szervezeten folyik környezeti nevelési tevékenység, közösen szerveznek egyéb programokat.	Környezetvédelmi irányultságú civil szervezetek alakulásának, illetve más civil szervezetek tevékenységébe több környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenység bevonásának támogatása. Külön jelentőséggel bír a civilek oktatási tevékenységbe történő bevonása.

Tematikus akcióprogram neve		Végrehajtás	További feladat
3.3. Környezet-tudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése	3.3.2. Környezettudatos szemléletformálás	A Nagykőrösi Önkormányzati Hírek nevű helyi újság tájékoztatja a lakosságot minden, az Önkormányzat szervezésében, részvételével formálódó környezettudatos tevékenységgel kapcsolatban. A város közösségi oldalán és honlapján szintén naprakész információk jelennek meg a témában. A környezettudatos szemlélet kialakításában fontos tényező a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékok komposztálása és a helyi termelőkől való vásárlás. A városban házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés működik. A város lehetőséget biztosít az élelmiszerek és termékek helyi termelőkől történő megvásárlására. A nagykőrösi „möggy” országos hírű, amely a főszereplője a Meggyfesztiválnak. A Nagykőrösi Napok (Kulturális Program tartalmazza) idején a környék termelői mutatkozhatnak be a lakosságnak, akik megvásárolhatják a helyben termesztett árukat.	A honlap arculatának megújítása, a környezettudatosság erőteljesebb megjelenítése a honlapon és az újságban. Környezetvédelmi civil szervezetek alakulásának támogatása. A Nagykőrösi Napokat és a Meggyfesztivált népszerűsíteni kell és beilleszteni az országos jelentőségű programok közé. A következő TKP – ban célszerű megjeleníteni a Nagykőrösi Napok és minden egyéb hagyományos megmozdulás, fesztivál cselekvési tervét.
	3.3.3. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása	Nagykőrösön jelentős a helyi termelőkől való vásárlás önkormányzati segítséggel történő ösztönzése. A piac heti három napon (kedd, péntek, vasárnap) működik, felújított helyszínen. A helyi kistermelők piacra jutását segítik a részükre kialakított árusító helyek (fedett piac és az újonnan épített pavilonok). A Kálvin téri piac pályázat keretében megújult. A városközpont felújítása révén új funkciót kapott, amellyel a továbbiakban hozzájárulhat a foglalkoztatás bővítéséhez és elősegítheti a kisboltok elérhetőségét. A helyi termelőkől való vásárlás lehetőségeiről a helyi média mindig tájékoztatást ad. Nagykőrös városban nagy hagyományokra tekint vissza a vásározás. A városban nagy hagyományú, országos állat- és kirakodó vásárt tartanak rendszeresen, havonta (februártól decemberig).	A piacok, pavilonok bővítése, építése, felújítása terén még további fejlesztések szükségesek. Az eddigi jól működő rendszer fenntartása.
	3.3.4. Információs szabadság	A lakosság környezeti és vízügyi információkhoz való hozzáféréseinek biztosítása fontos feladat, amely az internet használatával egyszerűen és gyorsan teljesíthető. A városi programokkal, eseményekkel kapcsolatban folyamatosan több honlap is ad tájékoztatást. Nagykőrös Város honlapjai: nagykoros.hu, a 2015-ben elindult nagykorosma.hu és a közösségi média. A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. a honlapján (www.kovart.hu) tesz közzé információkat az általa kezelt hulladékgazdálkodási kérdésekkel, piaccal és vásárral kapcsolatosan. Az önkormányzat helyi ingyenesen, hetente megjelenő, minden háztartásba eljutó (példányszám: 10 300) újsága (neve: Önkormányzati Hírek) 2012-ben 8 oldalasról 12 oldalasra, majd 2015-re 16 oldalasra bővült ki, amelyben a bővebb tájékoztatási anyagot igénylő eseményeknél az információ az Önkormányzati honlapokra is fel van töltve. A honlapok adatai naprakészek. Az idősebb korosztály tagjait, akik feltételezhetően kevésbé használják az internetet, segíteni kell az információhoz jutásban.	Az újságot és a honlapot meg kell újítani a megjelenés színesítése, tetszetőssé tétele érdekében, hogy a helyi polgárok figyelmét felkeltsék ezek a médiák. A helyi újságban lehetőség szerint meg kell adni az egy-egy témához tartozó internetes hivatkozásokat, hogy a bővebb információkat megtalálják. A figyelmet rá kell irányítani arra, hogy az internet használata mennyire hatékony az információáramlásban.
3.4. Természet és tájvédelem	3.4.1. Természeti táj és értékek védelme	A LIFE program, a pusztai tölgyesek védelmére indított 5 éves program 2006-2011. között zajlott, a programban a nagykőrösi pusztai tölgyesek élővilágának kutatását végezték, de a program lezárultával a flóra és fauna megismerése még nem teljes. A Pálfája Tanösvényen és a Pálfája Oktató Központban a látogatók megismerhetik a pusztai tölgyeseket, ami a szemléletformálás útján tovább segíti a megőrzésüket. Az ivóvízjavító program kivitelezési munkálatai során védett fajokra, köztük ürgékre (<i>Spermophilus citellus</i>) találtak, ezért jogszabályi előírásoknak megfelelően a faj szaporodási időszakán kívül építkeznek a helyszínen. Minden építkezés során figyelembe veszik a tájvédelmi szempontokat is. A biodiverzitás fenntartásával és megőrzésével kapcsolatban a helyi értéktárban sok tétel szerepel. Megyei szinten helyi jelentőségű védett természetvédelmi értékek vannak, amelyek meghatározó jelentőséggel bírnak a helyiek számára: a vadorchideák, a jelfák zöldfelületi értéket képviselnek, felhívják a figyelmet a zöldterületek és a természet védelmére. A meggy termesztése Nagykőrösön jelentős, a kertészet és mezőgazdaság jelképe. A pusztai tölgyes jelfái közül a Pálfa a legismertebb, ennek történelmi jelentősége van. Jelenleg 45 védett fa van Nagykőrösön, de a hosszadalmas adminisztrációs eljárás miatt a jelfák száma lassan nő. A településrendezési tervben mindig figyelembe veszik a védett területeket is. Az önkormányzati kiadványokban részletesen tájékoztatják a lakosságot, megfelelő mennyiségű, naprakész információ szerepel a honlapon is. A város több címet is elnyert: zöldváros, kerékpárváros, családbarát város, idősbarát város. 2014-ben Nagykőrös, a beruházásainak köszönhetően a településfejlesztés és településrendezés legrangosabb szakmai kitüntetését a Hild János-díjat kapta meg, a szennyvíztisztító telep tervezőjét pedig Lampl Hugó díjjal tüntették ki.	A LIFE programban megkezdett munkát a tölgyesek megőrzése érdekében a továbbiakban is folytatni kell. Az Pálfája Oktató Központ és Tanösvény köznevelési feladatainak folytatása. Helyi természeti értékek védelmének megerősítése (pl. jelfává minősítés). Lakossági tájékoztatás az interneten külön honlapon is lehetne, ahol a város honlapjánál részletesebben fel lehetnek tüntetve a természeti értékekről a tudnivalók
3.5. Fenntartható terület és földhasználat	3.5.1. Talajok védelme és fenntartható használata	A TKP tanácsolja az agrár-környezetgazdálkodáshoz kapcsolódó szaktanácsadási rendszer fenntartását. Nagykőrösön ez még nem alakult ki, a feladatokat részben az állami falugazdász rendszerben látják el. A komposztáló telep regionális jellegű, amely az ISPA-projekt keretében valósult meg. 49 település szállítja ide a zöldhulladékát. A telep kezelője a Hírös Hulladékgazdálkodási Kft. A szennyvíziszapok szakszerű kezelése megvalósult: a BÁCSVÍZ Zrt. végzi a kezelést. Az iszap a kecskeméti szennyvíztisztító telepi komposztálóra kerül. A biogáz üzem létrehozásához a város hozzájárult a terület rendelkezésre bocsátásával, jelenleg a próbaüzem tart (2015). A gazdaságos üzemelés megoldása még nyitott kérdés, a tulajdonosok keresik a lehetőségeket. Az Önkormányzatnak a hasznosítással kapcsolatban jelenleg nincs feladata. A városban a zöldfelület növelése kiemelt ügynek számít, rendszeresen vannak ültetési, karbantartási akcióprogramok a lakosság számára. A város körüli erdő már most is jelentős kiterjedésű, ideális klímát, pihenő- és kirándulóhelyet biztosítva az embereknek. A „Nagykőrösi pusztai tölgyesek” természetvédelmi terület állapotának javítása projekt keretében (LIFE-NATURE 2006 „NAGYKÖRÖSI PUSZTAI TÖLGYESEK”) a következő eredmények születtek: 409 ha terület 99 %-ban mentesül az idegenhonos fajoktól, 88,5 ha erdőtelepítés őshonos fajokkal, az erdőgazdálkodási gyakorlat hatékonyságának növelése, természetvédelmi kezelési terv kidolgozása, erdei iskola üzemeltetése, épületei és melléképületeinek felújítása, környezeti nevelési program kidolgozása és egy weboldal üzemeltetése, tájékoztatás.	A biogáz üzem hulladék hőjének hasznosítását meg kell oldani. A szennyvíziszapból komposztált termék mezőgazdasági felhasználását elő kell segíteni. A konzervgyári tisztító tó további sorsát rendezni kell
3.6. Éghajlatváltozás	3.6.1. Természeti katasztrófák elleni védekezés	A helyi környezeti károk kezelését akár intézményi átszervezéssel is erősíteni kell, hogy hatékonyabban tudjanak hozzájárulni az ilyen jellegű feladatok megoldásához. A belvízrendezés a település közigazgatási területen kiemelt jelentőségű feladat. A Környezetbiztonsági Konceptió részét képező veszélyhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata rendszeresen megtörténik.	Eddigi gyakorlat fenntartása és szervezéssel történő javítása.

Tematikus akcióprogram neve		Végrehajtás	További feladat
3.6. Éghajlatváltozás	3.6.2. Közlekedés	A közlekedési és ezen belül a teherszállítási eredetű környezetterhelés és kibocsátás csökkentésére a megoldást a Nagykőrös körül megépülő M8 és M44 gyorsforgalmi utak állami megépítése fogja adni. Ennek köszönhetően bevezethető lesz a városban a súlykorlátozás és a sebességkorlátozás, így a nagy teherautók kitilthatók a lakott területről. Nagykőrösön nincs tömegközlekedés, viszont jelentős a kerékpáros közlekedés. Szükséges kerékpártárolók építése, a jelenlegiek szinte mindig telve vannak. A városban egyébként jó a kerékpáros infrastruktúra, az autóval közlekedők felkészültek a kerékpárosok jelenlétére. 2012-ben elkészült a Nagykőrös –Kecskemét kerékpárút, folyamatban van a Nagykőrös –Cegléd vonal engedélyezése, és tervben van új kerékpárút építése Szolnok irányába a vasútállomásig. A közművesítés befejezése után 45 utca burkolását tervezik, több mint 25 km hosszú földúthálózattal már végeztek és a hátralévő 15 km-nyi útszakaszt 2015. év végére fogják befejezni.	A két gyorsforgalmi út megépülése után súlykorlátozások és sebességkorlátozások bevezetése. További kerékpárutak építése. Kerékpártárolók bővítése. Földutak szilárd burkolattal való ellátásának folytatása
	3.6.3. Energia-gazdálkodás	Nagykőrös nagy lépést tett előre a megújuló energiafajták részarányának növelésében a biogázermű megépítésével, ami ugyan nem önkormányzati projekt volt, de az Önkormányzat is hozzájárult a létrejöttéhez. Az üzem hőenergiájának hasznosítása már napirenden lévő feladat. A Kisvárosháza és a Nagykőrösi Járási Hivatal (Szabadság tér 4.) épületének tetején megépült a napelem erőmű, és még több napelem beruházást terveznek, az önkormányzati intézményeken napkollektor működik. A hő és napenergia-hasznosító rendszerek terjesztése folyamatos. Az energiagazdálkodásban a pályázati lehetőségek figyelembe vételével tervezik a fejlesztéseket. Rendszeres auditokkal ellenőrzik a közintézményi kazánok cseréinek szükségességét. A szennyvíztelep mellett megvalósult a komposztáló telep, de a komposztált szennyvíziszap felhasználása még nem megoldott. A lakosság a hulladékát csak jelentős ráfordítással tudja elhelyezni a komposztálótelepen, ezért nem igazán veszik igénybe. A városban a szervezett zöldhulladék-gyűjtés évente három alkalommal, házhoz menő rendszerben működik. A házi komposztálás az országos szintű támogatottság ellenére még nem jelentős. A Támogató Környezet és Energia Operatív Program keretén belül KEOP-5.3.0/A/09 Épületenergetikai fejlesztések pályázat elnyerésével Nagykőrös Város Önkormányzata fejlesztéseket hajtott végre a Kárász utcai Bölcsőde, később a Petőfi Sándor Általános Iskola épületén.	Napenergia, hőenergia hatékonyabb felhasználásának megoldása, terjesztése. Komposztáló telep olcsó használata, házi komposztálás népszerűsítése, a komposztált szennyvíziszap felhasználása a mezőgazdaságban
3.7. Hulladék-gazdálkodás	3.7.1. Megelőzés	A komposztálás gyakorlata még nem terjedt el a lakosság körében. Pedig a házi komposztálás egyrészt biotápanyagot biztosít a kiskerteknek másrészt jelentősen csökkentené a komposzttelep terhelését és a zöldhulladék szállításával járó környezetterhelést. A szennyvíztisztító üzem szennyvíziszapját a mellette lévő komposztüzemben komposztálják, de a hasznosítása nem megoldott, így a hulladékudvarra kerül. Az önkormányzat folyamatosan ad ki tájékoztatást a környezetvédelemmel, így a hulladékkezelés megelőzésével kapcsolatban, amely a lakosság szemléletformálását segíti.	A hulladék képződésének megelőzéséhez fontos a komposztálás népszerűsítése. Egyrészt a házi komposztálás népszerűvé tétele, másrészt a komposztálótelep lakossági hulladék átvételének olcsóbbá tétele által valósítható meg. A komposztált szennyvíziszap és egyéb zöld hulladék komposzt értékes trágya lenne a mezőgazdaságban, ezért a kihelyezést minden eszközzel támogatni kell. Részletes tájékoztató kiadványok, füzetek megjelenítése, a honlapon történő tájékoztatás komposztálás házi megvalósításáról és előnyeiről. A komposztálás elterjedésének sikerében nagy szerepet játszik a környezettudatos szemléletformálás.
	3.7.2. Hasznosítás	Nagykőrösön működik a házhoz menő szelektív gyűjtés. A lakosság a hulladékot zöld (kommunális) és sárga (szelektív – papír, műanyag, fém) fedelű edényzetbe gyűjti. Az üveghulladékot továbbra is a gyűjtőszigeteken lehet szelektíven leadni. A KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. korábban 27 gyűjtőszigetet üzemeltetett, azonban megszüntették egy részét, jelenleg 10 működik még. A volt kürtülpados szemételepet rekultiválták, ennek területén valósult meg a hulladékgyűjtő udvar az ISPA-projekt keretében. Ennek a területén 4 db monitoring kút van, melyeket évenként rendszeres vizsgálattal ellenőriznek. A kezelő a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. A város kommunális hulladékát a ceglédi hulladéklerakóra szállítják, a szelektíven begyűjtött hulladék a kecskeméti válogató üzembe kerül. A szennyvíziszap Kecskemétre kerül komposztálásra, a kezeléséről a BÁCSVÍZ Zrt. gondoskodik.	A házi szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati megvalósításáról a város és a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. honlapján folyamatos és részletes információt kell adni. A lakosokkal meg kell ismertetni a gyűjtő edényzet használatát, valamint a szállítás időpontját abban a városrészben, ahol élnek. A szelektíven gyűjtött hulladék elszállítása városrészenként a hét más-más napján történik. Ettől függetlenül a szelektív hulladékgyűjtő szigetekre a lakosságnak lehetősége van elvinni a hasznosítható hulladékot. A Kulturális Programtervbe is beemelhetők a témával kapcsolatos tevékenységek, megmozdulások. A szelektív hulladékgyűjtés sikerében nagy szerepet játszik a környezettudatos szemléletformálási tevékenység.
	3.7.3. Ártalmatlanítás	Nagykőrösön inert lerakó telep nem került kialakításra. Ideiglenes inert lerakó üzemel. Az inert hulladék begyűjtéséhez a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt-nek van engedélye. Az állati eredetű hulladékok ártalmatlanítása a közbeszerzési eljárás kiválasztott ártalmatlanító cég feladata. A településen a lakosság részére házhoz menő rendszerű zöldhulladék begyűjtő rendszert üzemeltetnek. Ezt a feladatot áprilistól novemberig havi rendszerességgel látja el a KÖVA-KOM Nonprofit Zrt. A zöldhulladék begyűjtésének időpontját a szolgáltató a honlapján (www.kovart.hu/) teszi közzé. A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.), valamint a végrehajtására kiadott, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet tartalmazza a jogszabályi rendelkezéseket a lomtalánításra vonatkozóan. Évente legalább egyszer, a II. negyedév elején tartanak szervezett lomtalánítást és külön időpontban az elektronikai berendezések begyűjtését, melynek időpontjáról és a lebonyolítás módjáról a lakosságot tájékoztatják. A lakosság a háztartásokban összegyűlt veszélyes hulladékokat évente két alkalommal ideiglenesen kijelölt helyeken leadhatja, illetve folyamatosan beviheti a hulladék udvarba. Ezzel elkerülhető, de legalább csökkenhető a veszélyes hulladék illegális lerakóhelyeken történő megjelenése.	Az elektronikai hulladékok mellett az összes, háztartásokban képződő veszélyes hulladék ingyenes átadására lehetőséget kell biztosítani a lakosság számára.